

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۷) اسفند ماه ۱۳۴۸

۲ - ادامه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور .
 ۳ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

فهرست مطالب:

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر اسفندیاری - آموزگار - پرویزی - بانو دولتشاهی
 دکتر رضوانی - رضوی - رضازاده - روحانی - مهندس
 زنجانی - شیخ بهائی - دکتر صدر - کیوان - مغیری - دکتر
 ملکی - دکتر موثقی - مهرزاد .

غائبین مریض - آقایان :

ارسنجانی - پاینده - پردلی - دکتر پروتوا عظم -
 مهندس جلالی نوری - روستا - سلیمانی کاشانی - طباطبائی
 - ظفر - دکتر عدل طباطبائی - فروتن - مهندس معتمدی -
 نیکسار همایونی - دکتر یگانگی .

۲ - ادامه مذاکره در گزارش کمیسیون

بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

رئیس - وارد دستور میشود کلیات لایحه بودجه
 سال ۱۳۴۹ کل کشور مطرح است . آقای سرتیپ پور بعنوان
 ملاحظه صحبت میکنند بفرمائید .

سرتیپ پور - ۱۵ روز است که صبح و عصر در جلسات
 کمیسیونها و جلسات علنی مجلس که گاهی تا ۱/۵ بعد از
 نصف شب ادامه داشته است موضوع بودجه سال ۱۳۴۹
 مورد مباحثه و مذاکره و مطالعه بوده است ناطقان اکثریت
 ناطقان اقلیت هر کدام فرصت یافتند نتایج بررسیهای
 خودشان را درباره بودجه بعرض مجلس برسانند خوشوقتی
 ما از اینست که در تمام طول مباحثه و مذاکره بر اساس
 اعتقادی که نمایندگان محترم به اصول دمکراسی داشتند
 و معتقد بودند به اینکه حسن نیت برادرانه و همکاری
 صمیمانه در مسائل مملکتی در چهارچوب اعتقادات حزبی
 خیلی قیمتی تر از ستیزه جوئی و خودخواهی است مباحثه و
 نطق در محیط بسیار آرام بر اساس منطق و بر اساس
 حقیقت جوئی و راهنمایی شروع شد و پایان یافت (صحیح
 است) روزگاری بود که جلوه ملت پروری در ایجاد دهباهو
 بود. در قطع سخنها بود و گاهی هم در اپراز خشونت.
 دمکراسی و مکتب جدید انقلاب تفهیم کرد که روشنفکری
 عبارت از شنیدن و تحمل سخنان حریف است و این قاعده
 خدا را شکر در طی بحث درباره بودجه سال ۴۹ از طرف

جناح‌های مختلف مجلس بسنگ تمام مراعات شد که می‌تواند سرمشقی برای تمام آزادی‌خواهان و ملت پروران وطن ما باشد که در مقابل منطق و حقیقت فرار نکنند و بشنوند. زیرامتی که می‌خواهد پیشروی کند باید حقیقت را استقبال کند. منطق را استقبال کند و فرار نکند تا بتواند از حقایق و منطق بفرح کشور و جامعه برخوردار شود در باره متن موضوع چنانکه عرض کردم آقایان سخن بسیار فرمودند که همه آموزنده بود ولی بنده چون اهل عدد و رقم نیستم از زاویه دیگری بودجه نگاه میکنم قبل از اینکه وارد اصل مطلب بشوم باید بخاطر بیابارم بودجه سالی را که منشور شاهانه اعلام شد و قواعد انقلابی آماده‌ی پدید آمدن شد بودجه آن سال در حدود ۸ میلیارد و نیم تومان بوده است بودجه‌ای که امسال در برابر ما قرار گرفته است تقریباً به ۴۰ میلیارد و نیم تومان میرسد یعنی در طی ۷ سال وضع اقتصادی کشور به آن حد از ترقی رسیده است که بتواند بودجه‌ای را که ۵۰۰ درصد بودجه سال اول انقلاب است ارائه کند و دولت بمجلس بیاورد و خود این مسئله قابل تأمل است و قابل این است که ما روی آن کمی ایست بکنیم بادر نظر گرفتن این نکته که در هفت سالی که گذشت شرایط قهری انقلاب حرکت سریع اقتصاد را طبعاً متعسر میکرد چون انقلاب شاه و ملت و دیگر گونیهای ناگهانی که منشاء سعادت آینده ایران خواهد شد در روزها و ماهها و سالهای اولیه ملت ایران را با مسائلی روبرو کرده بود که حل آن مسائل را ظاهر آ دشوار مینمود و همان مسائل بک دودلی و تشویش و اضطراب بوجود آورده بود و این تصور را تلقین کرده بودند یا تبلیغ میکردند که ممکن است این انقلاب مقدمه‌ای باشد برای تحدید ثروت بهمین دلیل سرمایه‌دار و سرمایه‌دچار وحشت و اختفاء شده بود در چنین کیفیتی ما نتوانستیم راه اقتصادی خودمان را بگونه‌ای پیدا کنیم که ۸ میلیارد تومان به ۴۰ میلیارد تومان بودجه در طی ۷ سال برسد. این مفهومش چیست؟ مفهومش اینست که در طی این ۷ سال برنگرانیهای حاصل از دگرگونیهای انقلابی و تحول ناگهانی غلبه پیدا کردیم و مفهومش این است که در طی این هفت سال زیر بنای اقتصاد ساخته شد و بر روی نظام کهن اقتصادی نظام نوینی

بوجود آمد سرمایه‌دار از وحشت بیرون آمد سرمایه‌های مختلفی آشکار شد و بچریان افتاد همه این مسائل حکایت از يك سلسله فعالیتهایی میکند که آن فعالیت قابل تقدیر است البته در این فعالیت نقش عظیم همه ملت ایران روشن است بخاطر اینکه علاقه داشتند برنامه‌های انقلابی شاهنشاه اجرا شود ولی این فعالیتها، فعالیت دولتهایی را که ۵ سالش نصیب دولت هویدا میشود نمی‌خواهد کرد طبعاً دولت‌ها هم در این مقام خدمت کرده‌اند و باید بهره‌کار خود را که قدر دانی ماست بگیرند گفتیم بودجه ما بمبلغ ۴۰ میلیارد تومان تنظیم شده است گفتیم که اگر شرایط اقتصادی صورت عادی و مناسب نمیگرفت نمیتوانست جوابگوی چنین بودجه‌ای باشد طبعاً چنین بودجه‌ای تشکیل نمیشد باید توجه داشت در آمد ملی و اخذ اندازه‌گیری توسعه اقتصادی است در آمد ملی عبارتست از مجموع نتایج کلیه خدمات دستگاههای تولیدی و واحدهای اقتصادی، و قتیکه مافائل میشود که دارای رشد اقتصادی بآن میزان شده‌ایم که میتوانیم جوابگوی هزینه مملکتی بمیزان ۴۰ میلیارد تومان در سال باشد باید تصدیق کنیم که کلیه واحدهای اقتصادی و تولیدی ایران در طی این ۷ سال منشاء فعالیت ثمر بخش بوده‌اند و قتیکه چنین تصدیقی کردیم باید از فعالیت که این دستگاهها را چرخانده‌اند یاد کنیم ستایش بکنیم این نکته هم قابل توجه است که هنوز قسمت زیادی از کارهای اقتصادی ماکه در طی این ۷ سال یا ۵ سال اخیر شروع شده است هنوز بمرحله بهره‌رسانی و بهره‌برداری نرسیده است و آنچه که امروز میتوانیم حامی و پشتیبان بودجه باشد آن قسمت از کارهای انجام شده است که بهره‌برداری آن آغاز شده ولی خوب البته در سالهای ۴۹ و بعد از آن، قسمت زیادی از زیربناسازی‌ها تمام میشود و بهره‌برداری میشود بهمین نسبت بر قدرت اقتصادی کشور میافزاید وقتی که ماقبول داشته باشیم آزادی سیاهی واحد زیادی وضع اقتصادی مرتبط است آنوقت میتوانیم درک کنیم که توسعه اقتصادی در تأمین وسط آزادی ملت ایران و جامعه ایرانی تا چه حد ممکن است مؤثر و قابل ملاحظه باشد و در این قسمت هم بآن کسانی که توانسته‌اند زمینه‌ثبات آزادی ملت ایران را فراهم بکنند باید تحسین بفرستیم

(صحیح است) باید در نظر داشت که مزاحل اولیه جهش‌های اقتصادی مامتکی به اقتصاد بک کالانی بوده است و با احتیاجات میرمی که بک ملت در حال پیشرفت دارد اقتصاد بک کالانی نمیتواند نظریات ترقی طلبانه آنها را تأمین بکند شاید بر اساس همین منظور بوده است که جهت خروج از سیاست اقتصادی کالانی و نیل به اقتصاد مترازان زمینه‌های وسیعی فراهم شده است که کالاهای متنوع صنعتی در مملکت ما تولید بشود و زمینه گسترده‌ای برای افزایش صادرات فراهم بشود تا کمکی بیشتر بتوسعه اقتصادی مملکت شده باشد باید در نظر داشت که فی‌المثل نفت که تا چندی مرکز آنکاه اقتصاد بک کالانی ایران بوده است بک ماده لا بزال نیست که تا بده است خراج بشود و با اقتصاد مملکت کمک کند لا جرم بهمین نسبت که از نفت کمک میگیریم باید باز زمینه‌هایی فراهم بیاوریم که ما بتوانیم در آینده اقتصاد خود را متکی به منابع متنوع بکنیم این سیاست هم شروع شده است با فعالیت هیئت‌های اقتصادی و تنظیم قرارداد های مناسب تر نتیجه بخش شده است ملی بینیم وجود کارخانجاتی از محل در آمد نفت و محل منابع ملی ایجاد شده است که میباید بامدیریت صحیح فردا جانشین اقتصاد بک کالانی ایران بشود که در این قسمت هم در بودجه پیش‌بینی‌هایی شده است و باید اظهار رضایت بکنیم زیرا یکی از شواهد قدرت حکومت قدرت پیش‌بینی حوائج برای استوار داشتن مملکت است و تدارک لوازم و اسباب آن البته این نکات که بنده عرض کردم یعنی توضیح جهات پیشرفت و حوق شناسی از خدمتگزاران این دلیل بر این نیست که بگوئیم ما بکمال مطلوب خودمان در راه شکوفان کردن انقلاب رسیده‌ایم هنوز انتظار داریم که بسیاری از کارهای انجام نیافته انجام یابد هنوز انتظار داریم بسیاری از کارهای آغاز شده که نیمه تمام مانده تمام شود هنوز انتظار داریم تا هر جائیکه میسر و مقدور است برای تهیه بسیاری از عوامل که مؤثر در تدارک لوازم ترقی مملکت است ذهن‌ها و فکرها جنبانده شود باین معنی که اگر واقعاً افراط یا تفریط یابی توجهی‌هایی از لحاظ گسترش اداری و سازمانها از لحاظ تراکم کارمند. اتلاف وقت مراجعین یا کارمندان از این قبیل که در سخنان ناطقین اشاره شده است اگر موجود است بر طرف شود زیرا حتی کمترین مبلغی که صرفه‌جویی شود بفرع اقتصاد و بفرع سعادت مملکت و

رفاه جامعه خواهد بود این بک نتیجه مطلوبی است که مورد آرزوی همه ترقی خواهان است و بنده یقین دارم که دستگاههای خدمتگزار این مسئله را فراموش نخواهند کرد در نظر ناطقین غالباً راجع به بیداری ملت ایران اشاراتی شده است شک نیست که ملت ایران بیدار بود. بیدار تر شده است در جستجوی شرایط بهتر حیات بود و در این جستجو بعد از انقلاب کوشش و جدی‌تر شده است در نتیجه بیداری و هوشیاری طبعاً مایل است خودش را در مرحله‌ای بالاتر از مراحل گذشته احساس کند و بگذارد و جای شایسته خودش را در جامعه بشری بیابد بر اساس همین آرزوها البته همه دانشگاه میخوانند همه واحدهای بزرگ صنعتی میخوانند همه شرکت‌های بزرگ سهامی زراعی میخوانند همه واحد های بزرگ بهداشتی میخوانند و میخوانند آنچه را که ندارند و استحقاق آن را دارند. داشته باشند ولی مسئله باید مورد توجه قرار بگیرد که سیاست مملکت‌داری حکم میکند که ما بکنیم آنچه را که مقتضی است نه بکنیم آنچه را که دلمان میخواهد خوشبختانه در بودجه تقدیمی ضوابطی برای خرجها مشخص شده است که در درجه اول آن ضابطه اولویت است رعایت اولویت در مسائل اقتصادی موجب میشود ما آن کار را بکنیم که مقتضی است نه کاریکه دلمان میخواهد و خود این مسئله بک قدم ما بسوی پیشرفت و بسوی کارهای منطقی و بسوی کارهایی که دلخواه نیست پیش خواهد برد که امیدوار هستم که این مسائل کاملاً در همه جنبه‌ها مورد توجه قرار بگیرد و اجرا بشود همه ما میدانیم که اراده هر معظم‌ملت ایران بر این است که مادر مدت مناسبی تناسب نفوس روستاها و شهرها را معکوس کنیم یعنی اگر مثلاً در حال حاضر در روستا ۱۸ میلیون نفر جمعیت است و در شهرها ۶ میلیون نفر جمعیت است ۱۲ میلیون از این ۱۸ میلیون را بسوی شهرها بیاوریم برای این کار طبعاً وجود شرکت‌های بزرگ سهامی زراعی یا شرکت‌های بزرگ برای مکانیزه کردن زراعت یا شرکت‌های تعاونی روستائی لازم است ولی خوب اگر ما بخواهیم عجله کنیم و در بک مدت کوتاهی تمام این شرکتها اعم از واحد تعاون روستائی و شرکت‌های سهامی زراعی و واحدهای بزرگ صنعتی را بوجود بیاوریم در حقیقت عجله کرده‌ایم در اراندن ۱۲ میلیون نفر نفوس

روستائی بسوی شهرها و قتیکه این عجله صورت بگیرد قبل از اینکه در شهرها قدرت جذب روستائیان پیدا شود تالی فاسد پیدا خواهد شد پس باید همزمان با آن تدابیر وسیع جهت دگرگون کردن وضع روستا و موجدات صنعتی شدن شهرها هم فراهم شود تا کسی یا کسانی که از روستا به شهر میآیند بیکار نمانند و تالی فاسدی بوجود نیاید در اینجا است که مسئله اولویت اقتضای امور دلخواه جلب توجه میکند پس ما باید سعی کنیم باز هم در این مرحله آن کار را بکنیم که مقتضی است یعنی هم زمان با دگرگون کردن وضع روستا وضع شهرستانها را هم برای قبول مهاجر از روستا آماده کنیم باین مقدمه ایکه عرض شد باید تصدیق کرد که ۴۰ میلیارد تومان برای آوردن همه این حاجات کافی نخواهد بود و همچنین زمان هم آفتاد زیاد نیست که بتوان ۱۲ میلیون نفر دهاتی را بصورت کارگر صنعتی در آورد و به کارخانجات و مؤسسات فنی و صنعتی سوق داد پس این کار زمان میخواهد و سرمایه میخواهد و باز هم باید عرض کنم که تنها سرمایه برای غلبه بر همه بلیدها و زشتیها و نارسائی ها کافی نیست، ثروت به تنهایی سعادت نمیآورد بزرگتری و سخت ترین کارها این است که ما چگونه سعادت برسیم برای رسیدن سعادت عوامل و ابزار زیادی لازم است که یکی از آن عوامل و ابزار صنعت است. دانش است. اخلاق است و دانش خرج بجا کردن بسیاری از این عوامل باید دست بدست هم بدهند با تفکر صنعتی و تفکر علمی باتوجه بزمان و مکان تا بتوان بر مشکلات موجود حیات غلبه کرده و سعادت را بدست آورد (صحیح است) بنده از نظر اینکه بسیاری نکات از طرف نمایندگان اقلیت و اکثریت در اینجا گفته شده است که یادداشتی هم نمایندگان دولت برداشته اند تکرار آن مطالب را دیگر جایز نمیدانم ولی از گفتن این نکته نمیتوانم خودداری کنم آزادی سیاسی موقعی در مرحله جدی قرار میگیرد که از کلیه امکاناتی که چه از واحد های تولیدی و چه از واحدهای دیگر بدست میآوریم بنبغ ملت برای بالا بردن سطح دانش برای بالا بردن سطح صنعت برای بالا بردن سطح زندگی رفاه جامعه و مهتر از همه برای بالا بردن سطح اخلاق و معنویات بکار بیندازیم هر مسئولی اعم از دولتی یا ملی در هر مقام در عین حالیکه فکرش متوجه تأمین معاش

است تأمین رفاه جامعه است تأمین خواستهای جامعه است باید و باید در فکر اخلاقیات و معنویات جامعه هم باشد برای اینکه اخلاقیات است که میتواند موارث انقلاب و محصول تلاش های ملت ایران را تأمین و تضمین بکند بخصوص در زمانی که میباید تسرعت وارد مراحل وسیع صنعتی شویم اخلاق و ایمان است که میتواند قله ملیت ما را بخصوص موقعیکه بطرف دنیای صنعت میرویم مجهز کند و سنت های ملی ما را در مقابل لطمات فلسفه های جدید محفوظ بدارد و بنده خیال میکنم در اینجا جهت علاوه بر اینکه دولت وظایفی را بعهده میگیرد نمایندگان مکتبهای سیاسی ایران نیز میتوانند نقش مهمی را ایفاء کنند از خداوند مسئلت میکنم همه متفکرین میهن دوست و نمایندگان مکتب های سیاسی ایران را در مقام تربیت و تقویت ایمان که منظور نظر بلند شاهنشاه آریا مهر است موفق و مؤید بدارد (احسن).

رئیس - آقای دکتر بهبهانی بفرمائید.

دکتر بهبهانی - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران محترم. بودجه در تمام زوایا و دیدش چه در کمیسیون و چه در این مجلس محترم مورد بررسی قرار گرفت و میگیرد و مطالبی که از هر زاویه ای چه همکاران جناحهای مختلف حزبی و چه هم مسلکان عزیز پارلمانی نسبت بان توجه فرمودند و تذکراتی داده شد و بررسیهای شدمورد بازگو و جواب نه از طرف سایرین بلکه از طرف دولت قرار خواهد گرفت و مطالب روشن خواهد شد آنچه که در بودجه صحبت شد و بنده امروز اضطراب بخاطر وظیفه ای که دارم لازم بود که راجع بان تذکری بدهم و توجه مجلس محترم را جلب کنم مسئله وام خارجی بود که اوراق قرضه وام در اینجا بصورت شش درصد رقم کل بودجه مورد مذاکره قرار گرفت لازم بود که بعرض مجلس برسانم که ما آنچه در کمیسیون بودجه در بودجه ای که از طرف دولت جناب آقای هویدا بمجلس تقدیم شده بررسی کرده بودیم ارقام و امه های داخلی که در بودجه عمومی منظور شده و آمده، بطور کلی بیش از مبلغی در حدود هفت میلیارد ریال نیست که این هفت میلیارد ریال از نظر اصول بیش از پنج و نیم درصد بودجه را تشکیل میدهد که از این مبلغ یک میلیارد و نیم باز پرداخت بهره و اصل وامهاست

و نتیجه ای که از ش گرفته میشود این است که در حدود بیشتر از چهار درصد از محل اوراق قرضه نیست و بنده خواستم برای ثبت در صورت مجلس این مطلب را مشروحاً تذکر بدهم که رقم شش درصد بطور کلی وجود ندارد مسئله دیگری که مورد تأیید عموم طبقات گرفت و همه نمایندگان محترم چه در صاف اقلیت و چه در لباس اکثریت بان اعتراف داشتند مسئله انجام خدمات صادقانه ای است که دولت جناب آقای هویدا و دولیشان در طول دوران انقلاب بعد در اجرای منویات و تصمیمات شاهنشاه بزرگ ما علیحضرت همایونی مبذول فرمودند و باتوجه بودجه ای که ترتیب داده شده (دکتر طلوع شما از طرف خودتان صحبت بفرمائید اقلیت از طرف خودش صحبت کرده) بنده هم از طرف خودم دارم صحبت میکنم این امید می رود که در آینده ای بسیار بسیار نزدیک دید بسیار باز و روشنی برای این جهش بزرگی که ملت ایران تحت توجه رهبر خردمند خودش انجام داده در پرتو حمایت رهبر بزرگ و خدمتگزاران صادقی چون آقای هویدا و همکارانشان بتوانند خیلی سریع به مرحله بالا از درجه تمدن و قافله انسانیت برسند که خوشبختانه طبعه اش بخوبی دیده میشود بیکار دیگر از زحمتی که دادم معذرت میخواهم فقط میخواستم مجلس محترم باین نکته توجه بفرمائید (احسن).

رئیس - آقای مرتضوی فرمایشی دارید بفرمائید.

مرتضوی - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم بنده وظیفه خود میدانم که بعنوان مسئول کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی از همکاران محترم بیکه عضویت این کمیسیون را بر عهده دارند تشکر بکنم که در طی مدت یک هفته یعنی از بیست و دوم تا بیست و نهم یا کمالات دقت لایحه بودجه سال ۴۹ کل کشور را که برای بررسی به کمیسیون بودجه ارجاع شده بود صرف وقت نمودند و همکاران من چه در صف اقلیت و چه در صف اکثریت بایک روح همکاری و باتوجه بمصالح عالیله مملکت لایحه بودجه را مورد بررسی و مذاکره قرار دادند بنده باید اذعان کنم که در کمیسیون بودجه همواره از تذکرات و انتقادات ارشادی همکاران اقلیت استفاده کرده ام و نتوانسته ام در ضمن بررسی با استفاده از این انتقادات سعی کنم که مصوبه

کمیسیون بودجه بیک اساس صحیح و مرتبی تنظیم شود و گزارش آن به مجلس شورای ملی تقدیم بشود نمایندگان محترم ملاحظه فرمودند ناطقینی که در موافقت یا مخالفت بودجه در خلال این چند روز صحبت کردند بطور کلی در یک سطح عالی و بالامسائل مملکتی را در سطح بودجه مملکت مورد بررسی قرار دادند و نمایندگان محترم که مستمع این مذاکرات. این انتقادات یا مداخلات. در لایحه بودجه بودند ملاحظه فرمودند که بودجه سال ۴۹ کل کشور از یک جهت دلاری شاخصیتی است که نمیشود آن را انکار کرد بنده میخواستم عرض کنم که دفتر بودجه تلاش مستمری دارد بر اینکه وجبات تلویزیون بودجه را بیک اساس بودجه بر نامه ای که شامل و جامع باشد فراهم کند و به مجلس شورای ملی تقدیم دارد بطوریکه ملاحظه فرمودید بیوستهائی که بالا لایحه بودجه تقدیم مجلس شورای ملی شده است برای بررسی هر چه بیشتر در ارقام بودجه بک کمک ارزنده است که نمایندگان محترم بتوانند با استفاده از این ضوابط حقایق بودجه را مورد بررسی هر چه بیشتر قرار بدهند نقاط برجسته ای که در بودجه امسال بان توجه داشتیم تلاشی است که دولت از یک طرف در بالا بردن رشد بودجه عمرانی و از طرف دیگر در نقصان هزینه ها در سال ۴۹ در بودجه کل کشور بکار برده است جناب آقای نخست وزیر در گزارشی که به مجلس تقدیم داشتند فرمودند که سعی کرده ایم رشد هزینه ها را در سال جاری نسبت بسال ماقبل که یازده درصد بود به هفت درصد تقلیل بدهیم و امکانات فعالیتهای عمرانی را به ۳۴ درصد افزایش بدهیم و افعلاً برای مملکت ما که در مسیر جهش است ملاحظه چنین تلاشها و کوششهایی از لحاظ تنزیل مخارج و افزایش برنامه های عمرانی از هر جهت قابل تقدیس میباشد حفظ رشد اقتصادی که در سال ۴۹ باز بان اشاره شده است همچنان که در سالهای گذشته از آن برخوردار بوده ایم یک بشری است بر اینکه توسعه اقتصاد مملکت ما. اساس و پایه اقتصاد مملکت ما بیک اصول استواری قرار گرفته که ما میتوانیم آنرا یکی از آثار درخشان دوره انقلاب سفید ملت ایران بدانیم همانطور که نماینده محترم جناب آقای سرتیپ پور اشاره کردند همکاران محترم ملاحظه فرمودند که در طی هشت سال

که از دوره انقلاب میگذرد سطح بودجه از هشت میلیارد تومان بچهل میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است و موقوفی توجه داشته باشیم که مفهوم بودجه در این برجه از زمان مطابق بودجه ای که در گذشته وجود داشته نیست و بودجه عبارت از فعالیت همه جانبه اقتصادی و اجتماعی مملکت است میتوانیم دریابیم که واقعاً کیفیات اقتصادی و اجتماعی ما بامقایسه هشت و پنج برابر افزایش و سرعت گردش پیدا کرده است بنده امیدوار هستم گزارشی را که کمیسیون بودجه بعرض نمایندگان محترم رسانیده است مورد مطالعه قرار داده باشند و وظیفه ای را که کمیسیون در بررسی بودجه در خلال مدتی که این لایحه روزهای متوالی و در جلسات ده ساعته مورد بررسی بود انجام داده مورد عنایت نمایندگان محترم قرار گرفته باشد (احسن)

رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید

امیر عباس هویدا (نخست وزیر) - جناب آقای رئیس خانمها و آقایان مثل هر سال مجدداً دولت برای دادن امتحان نهائی سال حاضر است و مدتی است در مجلس شورای ملی در کمیسیون بودجه و در جلسه علنی سعی میکند بسؤالات و موشکافیهای نمایندگان محترم از حزب اکثریت و احزاب اقلیت پاسخهای لازم را تقدیم کند مثل هر سال سؤالاتی شد نکاتی مطرح شد نظریاتی داده شد اما کمتر راجع بودجه صحبت شد بلکه بیشتر راجع بمسائل مملکتی صحبت شد و اینهم سنت بسیار خوبی است که باید از آن پیروی بکنیم بنده با عرض تشکر از حوصله نمایندگان محترم که این بودجه از هر سال قطورتر را ملاحظه فرمودند بررسی کردند و بقسمتهائی از آن ابراهاد گرفتند باید امسال تشکر کنم که سطح نطقها و ایرادات که گرفته شد در يك سطح عالی بود و نمایندگان محترم امسال به این اكتفا نکردند که راجع بعضی از قسمتهای مزبوطه بعضی از بخش های بودجه اظهار نظر کنند و راجع به ارقامی که ممکن است ارقام کوچکی باشد خرده گیری کنند بلکه بیشتر راجع به اولویتهای مملکتی و اولویتهای اقتصادی و اصولاً در مسیرهای بودجه و پیشرفتهای مملکت صحبت فرمودند و در اینجا معتقدم که وظیفه من است بیان دولت را که بیان پیشرفتهای مملکت است بعرض قوه مقننه برسانم و بعد از

بنده بطور کلی راجع به بخشهای مختلف عرایض کوتاه خواهم کرد و بعداً در پاسخ سؤالات بنکاتی که نمایندگان محترم فرمودند و در آن قسمت که پاسخ داده نشده عرایض میکنم مجموع هزینه های این بخش یعنی بخش امور عمومی در سال ۴۹ بیست و هشت میزد و میلیارد ریال است که يك رشد ۹ درصد را بامقایسه با سال ۱۳۴۸ بدست آورده ایم در اینجا احترام و استقلال قوه قضائیه و جدا بودن مقررات استخدامی قضات در نظر گرفته شده یکی از آقایان و کلاد را این باب صحبت کردند ایجاد بانصدخانه انصاف و چهل شورای داوری افزایش بیشتر بودجه و اعتبارات وزارت دادگستری نسبت بسایر دستگاهها اشاعه فرهنگ و تمدن ایرانی توسط شبکه نوریون و سایر امور اجتماعی قسمتی از فعالیتهای دولت را این زمینه است جمع کل هزینه ما در سال ۴۹ از بودجه عادی و عمرانی ۵۴/۵ میلیون ریال است که در صداد افزایش آن ۱۲ درصد از لحاظ آموزش و پرورش ۵۴/۶ درصد جمعیت ایران در سطحی پایین تر از ۲۰ سال میباشد پس باید توجه اهمیت بیشتری باین قسمت بدهیم که داده شده ۱۵ درصد نسبت بسال قبل افزایش داده شده و اذعان میکنم که باید يك تحول جدیدی در بخش درآمدها و بودجه های آموزش و پرورش بدهیم و نمیتوانیم باینک دید قدیمی باین مسئله مهم نگاه کنیم روی این اصل برنامه هائی تدوین شده که لوایح آن تصویب شده و وزارت آموزش و پرورش مسئولیت دارد در صورت مختلف این برنامه ها را تفسیر کند مردم خودشان از همه پیشتر باین امر اهمیت میدهند چون آتیه فرزندان آنها و فرزندان این مملکت باین امر متکی است که بعد از اظهار نظر مردم برنامه های صحیحی را ما اجرا کنیم مثلاً از لحاظ بخش بودجه ای آموزش و پرورش و نحوه جدید و بد جدید در این باب وزارت علوم که مسئولیت رسیدگی به سیاستهای آموزشی مملکت را با همکاری وزارت آموزش و پرورش دارد برنامه هائی برای سال آینده تنظیم کرده اند که امیدوارم نتیجه اش این شود که ما با سرعت بیشتری در این قسمت پیش برویم انقلاب آموزشی و هم فرهنگ ساختن برنامه های آموزشی نیز نکاتی است که ما گاه هستم و دنبال خواهیم کرد اجرای تدریجی آموزش

و پرورش منطقه ای همان موضوعی است که جناب آقای ابودر تذکر دادند و سپردن کار مردم بدست مردم است دنبال چنین سیاستی خواهیم رفت امور حرفه ای تقویت خواهد شد آموزش اطفال لازم التعلیم و همبستگی این قضیه با امر مبارزه با بیسوادی که تصمیمش گرفته شده بما اجازه خواهد داد در سال ۴۹ جهش بزرگتری انجام بدهیم از لحاظ بهداشت و رفاه اجتماعی یعنی سیاست درمانی توسط دولت در اینجا گفته شد که دولت با سیاست های جدیدش دیگر سیاست درمانی را تعیین نمیکند بنده نمیدانم چرا اینطور فکر می کنند؟ سیاست را ما تعیین میکنیم ولی مردم در اجرای درمان کمک می کنند سیاست تلفیقی است که به مردم هم اجازه داده میشود بتوانند در توسعه و پیشرفت این کار همکاری کنند ملاحظه میکنیم کشورهائی که می توانند در موقع لازم از لحاظ سیاست درمانی قدمهای انقلابی بردارند و حتی بعضی کشورهای توسعه یافته امروز درگیری عجیبی بلوغ درمانی دارند پس ما نباید از اشکالاتی که آنها در وضع درمانی شان دارند درس عبرت بگیریم نمیدانم در این جلسه با جای دیگر بود که باطلاع من رسید که این چه وضع است که شما يك راه حل از خودتان در آورده اید؟ بلی ما در همه جا از خودمان راه حل در آورده ایم ما همه جانیباید راه حل های غربی را تقلید کنیم ما غرب زده نیستیم (صحیح است احسن) اگر آنها نکات خوبی دارند ملاحظه میکنیم و بررسی میکنیم و بادر نظر گرفتن وضع اجتماعی و جغرافیائی کشورمان آنرا عمل میکنیم ولی باین عنوان که در فلان بیمارستان پاریس یا امریکا طرحی را اجرا میکنند ما مجبور نیستیم همان طرح را پیروی کنیم و اگر بتوانیم راه حل های بهتری با صرفه بیشتر با امید بیشتر به آتیه در نظر میگیریم این هم یکی از آن قسمت ها است که منظور خواهیم کرد توسعه برنامه های کنترل مواد غذایی مورد نظر است و مراکزش در استانها ساخته خواهد شد توسعه درمان معتادین و مبارزه با قاچاق مواد مخدر تکمیل ساختمان و درمانگاهها ادامه مبارزه با مالاریا (که گمان میکنم يك کار مهمی بود که در این مملکت شروع شده و خیال میکنم باید ادامه پیدا کند) و ادامه خواهد یافت محل مرکز بهداشتی در شهرها ساخته خواهد شد راجع بعمران شهر و ده انجام ساختمانهای بهسازی توسط وزارت

آبادانی و مسکن ادامه خواهد داشت کنترل وزارت بهداری برای بهداشت محیط، برنامه‌هایی است که انجام گرفته و خود جناب عالی و آقایان دیگر اگر سری بنشینید میبینید که چکارهایی شده است ولی باید باز هم بایک سرعت بیشتری پیش برویم. مثلاً اجرای پروژه‌های شهری در زمینه توسعه شهری تهیه نقشه جامع شهرها بدون اینکه این نقشه‌های جامع برای مدت طولانی دست‌وپای مردم را ببندد و بآنها اجازه ندهد که بتوانند هر چه زودتر ساختمان‌های تفکیک زمین را بکنند در این صورت باید عرض کنم اشکالاتی که مواجه دستگاههای مملکتی بود در این قسمت در شهر تهران بحمدالله مرتفع شده و بنظر من چند روز پیش در روزنامه‌ها نوشته شد و در اینجا باید عرض کنم تمام مقرراتی که در بعضی از قسمت‌های شهر ما اجازه تفکیک یا ساختمان نمیداد رفع شده و امیدواریم با هوای خوبی که در پیش داریم در سال نو مردم بتوانند ساختمان‌هایی را که علاقه دارند بسازند و دولت هم با سیاست ارشادی خود و با ساختن آپارتمانها که در اختیار عده‌ای دیگر از مردم قرار خواهد گرفت در این راه اقدام خواهد کرد. در این قسمت دولت اهمیت اولویت بیشتری برای دو نوع ساختمان قائل است: یکی ساختمان برای کارگران و یکی برای فرهنگیان این دو موضوع در سال ۹۹ تقویت خواهد شد و برای ساختمان یک کوی مخصوص آپارتمان جهت برادران کارگر لایحه‌ای در مجلس است که با تقاضای دولت تصویب خواهد شد که باقیمت نازل یعنی قیمت اسمی. این زمین در اختیار بانک رفاه گذاشته خواهد شد که بتوانند در همین چند ماه شروع با ساختمان بکنند (عباس میرزائی). بدین مژده گرجان فشانم رواست که این مژده آسایش جان ماست. آفرین بر تو نخست وزیر ایران) راجع بموضوع توسعه ساختمانهای آپارتمان جهت فرهنگیان موضوعاً منظور شده است و امیدوارم بزودی وزارت آموزش و پرورش در این قسمت هم اقدام کند و اولین کلنگ این ساختمانها را قبل از خاتمه سال بزمین بزنند و بتوانیم برای این دو گروه و دو طبقه که قدمی برداشته باشیم واقعاً دین بزرگی برگردان تمام افراد این مملکت دارند طوری شده باشند که کمکی برای رفاه آنها انجام بدهیم از لحاظ امور اقتصادی که عده زیادی

از آقایان در آن مورد صحبت کردند از محل بودجه عادی و عمرانی ۹۲/۸ میلیارد ریال افزایش نسبت به سال ۹۱؛ بوده که اگر رقم درصد بگیریم ۱۴ درصد نماینده‌رشدی است که سال دیگر بدست خواهیم آورد بر اساس تمام این کارها ملاحظه خواهید فرمود که این وضع ادامه خواهد یافت و ما پیش خواهیم رفت این کلیاتی بود دوباره بودجه در اینجا می‌خواهم از فرصت استفاده کنم جواب عده‌ای از نمایندگان محترم را عرض کنم. جناب آقای بهبودی نماینده و سخنگوی حزب مردم در موقعیکه فرمایشاتشان را می‌فرمودند راجع به طرح مسائل مربوط به بودجه دفاعی و مقایسه آن با کشورهای دیگر و کم بودن آن بیشتر در لباس یک جنگجو صحبت فرمودند و از موازید مربوط به بودجه دفاعی صحبت کردند بگویی است بودجه دفاعی برای کشور ما بسیار مهم است ولی اگر جناب آقای بهبودی ما در این بودجه رقممان نسبتاً ارقام بعضی از کشورهای که اسم آن را برده‌اید رقمیان را بسا آن رقم مقایسه میکنید و کم است برای خاطر اینست که بایستی عرض کنم در پشت این اسلحه این توپها این تفنگها و طیاره‌ها آن اشخاص نیستند ایرانی هستند سرباز ایرانی است پس اگر ایرانی باشد بایک اسلحه کمتری قوا و نیرویش خیلی بیشتر از آنها است (آفرین) پس ملاحظه میفرمائید باین بودجه و برنامه‌ای که داریم وضع دفاعی ما خیلی بهتر از دیگران است و بهتر هم خواهد بود بشما بگویم ما تمام این اسلحه را بدست سرباز ایرانی میدهیم مسلماً در این قسمت خودش می‌تواند از اسلحه‌اش آطور که میتواند استفاده کند و با اسلحه کمتر جواب اسلحه بیشتر را بدهد فرمودید که ۵ سال است که با بودجه مخلص مخالفت میکنید ۵ سال است که با کار این دولت مخالفت میکنید ولی کسی شما را بدار نیابخته است بنده شما قول میدهم اگر بازم مخالفت کنید هیچکس باشما کار نخواهد داشت این را من شما قول میدهم مخالفت بفرمائید وضع دموکراسی اجاب میکند که عده‌ای مخالف وعده‌ای موافق باشند در امور مملکتی و در آنجائی که سرنوشت مملکت در پیش می‌آید ما موافقم (صحیح است) فرمودید که چون بنده راجع به سیاست خارجی نکاتی در حزب گفتم و در اینجا نگفتم بنده خیال میکنم اگر عرایض من هم در حزب و هم اینجا نگه

عمیق‌تری انداخته بودید متوجه میشدید که جملاتی هست که آدم با حرارت بسمت نخست وزیر نمیتواند ادا کند اینجا وقتی عرایض میکنم و بسمت نخست وزیر در ساحت مقدس مجلس شورای ملی صحبت میکنم جملات و عرایض جنبه دیگری دارد ولی در حزب بسمت رئیس دفتر سیاسی رئیس هیئت مرکزی حزب میتوانم با جملات دیگر از دید حزبی صحبت بکنم فرقت این است، بیشتر نیست (صحیح است) فرمودید که گاهی آدم را دیوهای بیگانه را گوش میدهد، چه مانعی دارد؟ رادیو بیگانه چه اهمیتی دارد؟ رادیو بیگانه فقط میتواند در قلوب کسانی مؤثر باشد که فضیلت ایرانی را ندارند. گوش دادن بد نیست ما همه حرفها بسمت رئیس دولت گوش میدهیم ولی از همه حرفها که پیروی نمیکنیم پس ملاحظه میفرمائید کار بسیار اساسی است در یک نکته‌ای بنده با شما موافقم درباره حیثیت و شرافت صرفه‌جویی نمیشود کرد ما هم صرفه‌جویی نمیکنیم شما هم صرفه‌جویی نمیکنید اطمینان داشته باشید در این قسمت با هم همفکریم حیثیت و شرافت را نمیشود تقسیم کرد اینها با هم توأم هستند و هر فردی که افتخار اسم ایرانی بودن را دارد با ما همفکر است (صحیح است) راجع به حرفها یا اظهارات یک رادیو بیگانه اظهار نازاحتی کرده بودید بنده خیال میکنم بد نیست که اگر گاهی آن رادیو بیگانه را گوش بدهید و بخندید و تفریح کنید اما ناراحت نشوید. ما تا تر میرویم که حرفهای مسخره‌ای را گوش بدهیم و بخندیم تا تر مفت که بهتر است یک کس دیگر هم پولش را میدهد از این بهتر چه می‌خواهید این نکاتی بود که راجع بفرمایش جنابعالی عرض کردم. جناب آقای سعید وزیری راجع بمسائل بودجه‌ای جواب عده‌ای دیگر از آقایان را دادند از الطافشان نسبت بدولت و بخصوص رئیس دولت تشکر میکنم و بطور صحیح قسمتی از این بودجه را حلاجی کردند و من خیال میکنم پاسخ عده‌ای از آقایان را دادند، جناب آقای پزشکپور در فرمایشاتشان امسال بیشتر روی ارقام بودجه رفتند بنده در اینجا نمی‌خواهم راجع به ارقام زیاد صحبت کنم چون در این صفحه آدم ارقام دست‌راست را میخواند یک چیز میبیند ارقام دست‌چپ صفحه را میخواند چیز دیگری می‌بیند باید هر دو تارا با هم تلفیق کنید اگر این دو صفحه را با هم تلفیق کنید رقم صحیح بدست می‌آورد

فرمودید که یک مقدار از مؤسسات بازرگانی دولت از شمول نظارت دولت خارج است عرض میکنم که آنجائی می‌گویند کار مردم را بدست مردم بدهید و یکجا می‌گویند هر کجا کار هست دولت نظارت بکند بنده خیال میکنم مهم نیست که کی نظارت بکند مهم این است که نظارت بشود بنیاداً کشفابکنیم که یک ما مورد دولت در یک دستگاه باشد و نظارت کند باید بیلان توسط یک دستگاه متخصص رسیدگی بشود آن وقتی است که ما میتوانیم ارقام را ببوریم خدمتتان و در اینجا موشکافی می‌شود و ملاحظه کنید که نظارت هست باینست اینکار را باید انجام بدهیم فرمودید که با ایرادات سال قبل افزایش هزینه‌های اداری داریم، ساختمان، تجهیزات و ماشین آلات و کالاهای مصرفی بنده خیال میکنم امسال جناب آقای پزشکپور تشریف می‌آورند اینجا و به دولت تبریک می‌گویند اینها در صد هایش پائین آمده است در این قسمت از لحاظ تجملی بنده نمیدانم، میدانید ما چی میفهمیم از کله تجملی؟ اگر خیال کنیم که تجملی یعنی زیبایی بنده بایستی عرض کنم که با از بین بردن زیبایی مخالفم (صحیح است) ما که ملتی هستیم که می‌گوئیم هنر نزد ایرانیان است و بس) اگر در یک محلی بتوانید با استفاده از ذوق و سلیقه زیبایی ایجاد کنید چه در یک دفتر اداره چه در یک پارک شهر، چه در یک ساختمان بنده خیال میکنم کار خوبی کرده‌ایم ما که نمی‌خواهیم در منزلان، دستگاههایمان را با خشت بسازیم، خشت یک جنس ایرانی نبود، بلکه آنرا وارد ایران کردند و وظیفه این نسل است که این خشت را از این مملکت دور بریزد (آفرین) و شما که میفرمائید مخارجی که از لحاظ اداری میکنیم باید به یک درصد معقولی برسد بنده شما موافقم (پزشکپور - نظر همین بود) خیلی ممنون هستم، گاهی موضوع تجملی نیست، موضوع تحمل است و مسلماً بسیار مهم هم هست بخصوص برای دولت پس در این قسمت بایستی عرض کنم همانطوریکه فرمودید ما این کار را انجام خواهیم داد راجع به گسترش کادر دادگستری فرمایشاتی کردید که بسیار مهم است و ما در نظر داریم و در سالهایی که در پیش است (اگر درصد بودجه هارا ملاحظه بفرمائید) این درصد بودجه‌ها سال بسال اضافه خواهد شد و یک روزی به تکامل بهتری خواهیم رسید راجع به امور استخدامی و اداری و انقلاب اداری و تعداد

پرسنل و مسائلی از این قبیل صحبت کردید جناب آقای پزشکپور مملکت ما نمیتواند بخوبی اجازه بدهد خون جدید وارد عروق دستگاههای اداریش نشود بیست و چند سال پیش اینکار را کردیم و امروز از آن پشیمانیم برای اینکه در یک سطوح اداری ما آن اشخاصی را که بهشان احتیاج هست نداریم اگر ما امروز جلوی این جریان خون جدید را ببندیم مدیران فرار از کجاییاوریما؟ جوانهای مملکت، آتیهای مملکت هستند خود شما که باین جوانها اعتقاد دارید و طبقه ما اینست که در عمل بتوانیم آنها را طوری تربیت کنیم که مدیترانی بهتر از ما باشند و کلای بهتر از شما باشند این کاری است که ما باید با هم انجام بدهیم (احسن) راجع به جوانهای این مملکت صحبت کردید ماهیسه آنها را از دیدن امروز مان نگاه میکنیم این کار غلطی است باید برگردیم به عقب برای من و شما هنوز خیلی سخت نیست که برگردیم به عقب هنوز خیلی پایه من نگذاشته ایم هنوز می توانیم چشمان خود را ببندیم یک خرده به گذشته نگاه کنیم. ملاحظه میفرمائید که همان حرارتی که جوانهای امروز دارند بیست و چند سال پیش ۳۰ سال پیش خود جنابعالی هم داشتید و خودتان هم با آن حرارت و مثل آنها بودید (پزشکپور - البته ۳۰ سال پیش من پنج سالم بود) (خنده نمایندگان) پس منظر می شویم که چند سال دیگر بن شما اضافه بشود تا نظرات شما جامعتر و محکم تر بشود (خنده نمایندگان) بهر صورت بنده خیال می کنم باید در این قسمت قبول کنیم که واقعا اقداماتی شده ولی انقلاب اداری انقلابی نیست که مافکر کنیم شب بخوابیم و فردا اوضاع تغییر کند در این قسمت زمان میخواهد. وقت میخواهد و موفق خواهیم شد، در این قسمت باید عرض کنیم که شورای انقلاب با همکاری دستگاههای دولتی بزودی لایحه ای تقدیم میکند راجع به اداره ثبت امانه باین قصد که دگرگونی در ثبت ایجاد کند و کارها شکل بشود بر عکس دگرگونی در ثبت ایجاد میکنیم که کارها سهل بشود و این قوانینی که در گذشته تلویین شده بود در ۲۰ سال پیش بیست و پنج سال پیش و متکی بر این بود که مردم تقلب میکنند ما باید اینرا تغییر بدهیم و بگوئیم که مردم درست هستند و عده ای هستند که متقلب هستند. اینجاست که نباید موانعی در برابر

کارهای مردم ایجاد بشود و این کاریست که انجام خواهد گرفت و امیدوارم با امعان نظر قوه مقننه بنحو بهتری انجام پذیرد. آقای دادفر در قسمتی از فرمایشاتشان پاسخی به جناب آقای عاملی دادند که قسمت اعظم جواب ایشان داده شد و جوابهاییکه به ایشان داده شده است دولت آنها را تأیید میکند و کار من سهلتر میشود مسلماً در مورد واگذاری کار مردم ب مردم در موقعی که به پاسخ فرمایشات آقای ابوذر برسیم عرابی خواهم کرد زیرا این موضوع مهمی است و اطمینان داشته باشید مورد نظر دولت هست و سعی میکنیم که در این کار کمک بگیریم. افزایش مالیات همانطور که فرمودید ناشی از افزایش قدرت است یعنی ما مالیات جدیدی نیاوردیم ولی چون مردم بیشتر مصرف میکنند مالیات بالامی رود یعنی در آمد دولت بیشتر میشود و آنروزی که مردم مقدار کمتری قند و شکر مصرف میکردند در آمد ما کمتر بود سال بسال که این مصرف بالا برود در آمد ما هم بیشتر خواهد بود امسال دولت سعی کرده که تحمیل جدیدی بر مردم نکند چون واقعا می توانستیم بودجه جدیدی خدمتتان بیاوریم بدون تحمیل اضافی. جناب آقای طباطبائی مثل همیشه با حوصله و علاقه فرمایشاتی کردند و گاهی فرمایشات ایشان ضرب المثل می شود جمله ای گفتند که یادداشت کردم و بسیار زیباست فرمودند (آئین دادرسی مدنی و آئین دادرسی جزائی مثل دو سنگ بزرگ روی سینه دادگستری قرار گرفته) (صحیح است) خوب خیال میکنم ایشان که سابقه امتدی در دادگستری دارند چرا خودشان که آنجا تشریف داشتند نتوانستند این دو سنگ را بردارند من به ایشان پیشنهاد میکنم که بما شخصاً کمک کنید تا سعی کنیم این سنگ ها را برداریم و واقعا این کار را با همکاری تمام قضات انجام بدهیم تمام این کارها را تنها نیاستی از دولت بخواید همکاری نمایندگان مجلسین و احزاب ممکن است بما کمک کند تا ما چنین کاری را انجام بدهیم خواهش میکنم در این مورد پیشنهاد بفرمائید خیلی ممنون خواهم شد مسلماً در فرمایشات ایشان صداقت خاصی وجود دارد و سخنان ایشان از صداقت خاصی در کلیات برخوردار است که بحق شنیدن چنین کلیاتی برای منم آموزنده است هر انسانی در برابر وقایع همیشه يك نظری دارد اگر چه ممکن است که نظر مخالف

داشته باشد ولی آن نظر وقتی که با صداقت توأم باشد همیشه به آن احترام میگذازند (احسن) جناب فروهر که تخصص زیادی در قسمت اقتصادی دارند و راجع به بودجه حتماً اطلاعات زیادی دارند راجع به تاریخچه اش اینجاست مطالبی گفتند و نقش ارشادی دولت را در بعضی از رشته ها روشن کردند که صحیح است و دنبال خواهیم کرد و درباره کار آئی دستگاههای وصولی راجع به قانون اصلاح بزهکاران نامه اینها تمام این فرمایشات و نظریاتی که آقایان دادید چه از حزب ایران نوین. چه از حزب مردم و یا حزب بان ایرانیست در يك کمیسیون سه نفری بررسی و تدوین و تلخیص خواهد شد و دولت روی آن اقدام خواهد کرد (احسن) جناب آقای ابوذر خیلی مفصل صحبت کردند خوب بود. منظم هم تدارک شده بود بنده در اواسط فرمایشاتشان خیال کردم این رساله دکتری ایشان است که تهیه کرده اند بعد از سابقه امتدی که در شهرداری دارند و موقعیکه خودشان در رأس امور شهرداری بودند فکر کرده بودند حالا که این دولت بعد از ۵ سال توانسته است کارهایی انجام بدهد ترشان را به این دولت دادند فهرستهای دارند و دولت هم مسلماً از این تر استفاده خواهد کرد البته نکات بسیار جالبی در آن هست و ما خواهیم توانست با کمک شما کارهایی بموقع خود انجام بدهیم سؤالهائی فرموده بودند که برای گوشت ما چه برنامه ای داریم؟ بنده خیال میکنم بهترین برنامه اینست که مردم گوشت بیشتری بخورند روی این اصل است که باید تمام اینکارها را از دید مردم ببینیم یعنی تأمین رفاه و بالا بردن سطح زندگی مردم و برخوردار بودن از يك گونه زندگی مرفه تری. فرمودند کار مردم را ب مردم بسپارید بنده با ایشان موافقم و این واقعا سیاستی است که باید دنبال کرد اما هر وقت کارها ب مردم سپرده میشود يك اشکالات کوچکی هم در کار پیدا میشود چند روز پیش یکی از همین اشکالات گریبانگیر ما بود ولی همانطوریکه یکی از وکلای محترم فرمودند باید دولت نظارت خود را از دست ندهد بنظرم آقای فرهادپور که در این قسمت تکیه کردند و واقعا نباید فکر کنیم روی اینکه اگر يك کاری بطور صحیح پیش نرفت بگوئیم سپردن کار مردم بدست مردم صحیح نیست الا ما باید یاد بگیریم اگر کار بدی شد معنی

کنیم کار بد انجام نگیرد راجع بموضوع بهداشتی نکاتی فرمودند که بنده خیال میکنم پاسخ را قبلا داده ام. ما فعالیتهای بهداشتی و بهداشتی را توسعه خواهیم داد ولی طبق يك اسلوبهای جدیدی که بما امکان میدهد که سرعت بیشتری داشته باشیم نیاستی گله کرد که چرا ما بیمارستانهایمان را تحویل شیر و خورشید می دهیم. شیر و خورشید ثابت کرده که بطور صحیح در این قسمت عمل میکند دولت یکی از فعالیتهایش را که بشیر و خورشید میدهد روی اصل اطمینانی است که به شیر و خورشید دارد و مسلماً این فعالیت را برای این به شیر و خورشید میدهد چون میداند شیر و خورشید هم يك بازوی بسیار قوی این مملکت است ما این فعالیت را به آنها میدهم که بتوانیم در فعالیتهای دیگر بیشتر رخنه کنیم این يك همکاری بسیار خوبی است دانشگاهها بیمارستان خواهند داشت. بخشهای خصوصی هم بیمارستان خواهند داشت مسلماً وزارت بهداشت هم در بعضی سطوح بایستی بیمارستان داشته باشد و این کار باعث خواهد شد که تعداد تختهای بیمارستانی در مملکت با يك سرعت بیشتری افزایش پیدا کند چرا با آن مخالف باشیم؟ راجع به گرانی بیمارستانها و دارو و کنترل مواد غذایی صحبتها می فرمودند. راجع به گرانی دارو بایستی از ایشان استدعا کنم این قسمت را رسیدگی کنند ممکن است داروگران باشد ولی در مملکت ایران دارو از اغلب کشورهای دنیا ارزانتر است حتی از کشورهای مبدأ و من استدعا میکنم شخصاً باین امور رسیدگی نکنند ما رقام و اطلاعاتی داریم که مسلماً برای ایشان مفید خواهد بود صحبتها اینجا کردند که اغلب هم مربوط به تهران است من پیشنهاد میکنم که در دوره دیگر ایشان به سمت نماینده انجمن شهر تهران انتخاب بشوند که موضوع راحل کنند میفرمائید که عوارض بیشتری گرفته بشود جناب آقای ابوذر به این آسانی نفرمائید که عوارض بیشتری گرفته بشود بنده خیال میکنم موکلین شما اگر شنبه باشند که وکیلشان چنین چیزی گفته است ناراضی میشوند روی این اصل خواهش میکنم دوستان مطبوعاتی یادداشت نکنند و منم حرفی نمیزنم آقای روحانی مسائلی فرمودند بیشتر مربوط به منطقه خودشان و به کارهاییکه شده و کارهاییکه هنوز دارند

ایشان همیشه منصفانه صحبت میکنند و همچنین به نکات فرمایشات آقای ابودزهم اشاره کردند باید عرض کنم که مسأله این شهرهای جدید ساختمان شده در منطقه زلزله شده وضع اشکال بازارهایش است که خیال میکنم دستگاههای دولتی با همکاری ایشان يك راه حلی برایش پیدا کنند جناب آقای پرفسور فرمند تمام فرمایشاتشان درباره وزارت بهداری بود و آقای میرعلا پاسخ لازمی به ایشان دادند و بایستی عرض کنم که ایشان يك پزشک حاذق چشم هستند و مسلماً خوب میدانند که چطور به کارها نگاه کنند و این يك وظیفه صحیحی است بنده هم از ایشان متشکرم چون پزشک چشم هستند این نکته را بایستی عرض کنم کسی که بیماری خطای حس باصره دارد رنگ ها را عوضی مبیند هیچوقت مرض خودش را حس نمیکند چون وقتی رنگی را نشان میدهم و سبز میگوئیم سبز میگوید آبی میگوئیم آبی میگوید ولی هیچوقت رنگها را که ما مبینیم او نمیبیند تنها عرضی که دارم این است که ایشان نکاتی را دیده اند اسمش را میبرند ولی آن رنگهایی را که ما مبینیم و با اکثریت مبینند و حتی در حزب خودشان مبینند فرق میکند جناب آقای فرمند آن کارها انجام شده اگر بخودم اجازه دادم که این حرفها را به ایشان بگویم بخاطر اینست که دوستی ما و ایشان میرسد بهمان زمانی که آقای پزشک پور پنج سال داشتند لذا میتوانم با ایشان صحبتهایی از اینقبیل بکنم و استدعا کنم که ضمناً در این قسمتها يك خرده راجع بدولتی که دوست خوددش هست منصف تر باشد و آن نکاتی را که ایشان گفتند ما خواهیم توانست انجام بدهیم یا انجام داده ایم که مطلع نیستند راجع به نوتوانی وضع مبارزه باسل راجع به ملی شدن آنها و کارخانجات که مواد مضره ای دارد مقرراتی هست و بایستی عرض کنم که اینها هم انجام میگیرد از جناب آقای دکتر عاملی باید تشکر کنم ایشان نطق بسیار آموزنده ای فرمودند در سطح فلسفه سیاست صحبت فرمودند و این فلسفه سیاست هر چند که من با آن موافق نیستم ولی مذاکرات را بیک حد عالی سیاسی درآوردند که من از ایشان تشکر میکنم و امیدوارم هر سال نظریات و تصادم این نظریات و صحبت هائی که میکنیم در حدود عالی باشد

که بی نهایت برای این مملکت مفید است (دکتر عاملی - سپاسگزارم) ولی دوسه نکته است که باید عرض کنم در مورد فلسفه بودجه برنامه ای صحبت های کلی شد که ارقام ثبت شده برنامه ای برای چیست؟ و اینکه مذاکرات و صحبت ها برای تهیه و تنظیم بودجه در اطاق در بسته انجام می شود و اینکه متخصصین آرمانها را بوجود نیاورند بنده این را قبول دارم و باید خدمتشان عرض کنم که بودجه را که بنده نمیتوانم در خیابان بنویسم بودجه را در يك اطاق می نویسند در هم گذاشته اند که بسته باشد میفرمائید در باز کنیم؟ خوب در باز میکنم ولی اگر میفرمائید این بان معنی است که ما با مردم تماس نداریم صحیح نیست در مورد آرمانها، آرمانها را هیچ وجه متخصصین تعیین نمی کنند جناب آقای عاملی اگر شما معتقد هستید که ما باید راجع به امور نظرات خصوصی تمام افراد را در نظر بگیریم این صحیح نیست مسئولیت با دولت است دولت تصمیم می گیرد از لحاظ سیاست کلی دولت آرمانهای سیاسی را می گیرد و فراموش نکنید که ما رهبری داریم که از او الهام می گیریم نظریاتی هست خیال نکنید که دولتی باغی داریم که بنشینند توی اطاق و يك چیزی بگویند و آن یکی هم چیز دیگری بگویند و این نظریات با هم تلفیق نمیشود مسلماً گفت و شنود در کارهای مملکتی لازم است و در کارهای مملکتی می باید همه اجازه داشته باشند حرف بزنند و اظهار نظر کنند ما همه را گوش میدهم ولی آنکسی که مسئول است تصمیم می گیرد فرقی نیست پس در این قسمت اطمینان داشته باشید میفرمائید چرا ارقام را نیاوریم؟ پس بودجه چیست؟ بنده نمی فهمم وقتی در سالهای سابق بودجه های صفحه ای را می نوشتند ایراد می گرفتید و حالا که هزار صفحه ای می نویسند باز ایراد می گیرید و سال دیگر که ۱۵۰۰ صفحه خواهد شد باز هم ایراد خواهید گرفت شما ایراد میگیرید مانعی ندارد تا اکثریت قابل ملاحظه ای در مجلس هست و امیدوارم تا سالهای دراز این اکثریت باشد ما از انتقادات صحیح شما پند می گیریم و سال بعد بودجه بهتری می آوریم شما انتقاد کنید ما باز بودجه را بهتر میکنیم و امیدواریم ما و شما بتوانیم این مسیر را طی کنیم تا اینکه سن جناب آقای پزشک پور هم به سن بنده برسد راجع به صنایع نظامی و سیاست ملی نکاتی فرمودید باز هم تکرار می کنم به فلسفه و اظهار فلسفه احترام میگذارم ولی جناب عاملی در دو جا من و شما در دو سطح مختلف هستیم

راجع به تاریخ و جبر تاریخ صحبت کردید راجع به سیر تاریخ صحبت کردید راجع به مسایل صحبت کردید و گفتید که ممکن است مسایل هارا بخورند مسایل خور هست تاریخ خور هم هست اطمینان داشته باشید ولی جناب عاملی آنجا که می گویند جبر تاریخ است که ما را بجلومی کشد و بحرکت می اندازد بنده موافق نیستم تاریخ را انسانها درست می کنند و تاریخ به آن جهت میرود که انسانها میخواهند (صحیح است) و این فرق اساسی است بین من و شما (دکتر عاملی - بنده هیچ در مورد جبر تاریخ صحبت نکردم چون باین موضوع معتقد نیستم) خوب الحمد لله چون بهم نزدیکتر شدید بنده میگویم تاریخ مسیری ندارد که آن مسیر را اختیار کند و ما در آن مسیر باشیم این انسانها هستند که می توانند جهت تاریخ را عوض کنند و باید عرض کنم که علم تاریخ آن معنی که سازنده وقایع آینده باشد وجود ندارد تاریخ مثل يك درسی است که در برابر يك واقعه چه اقداماتی در يك موقع شده و چه نتیجه ای گرفته اند مثبت یا منفی و ما از آن اطلاعاتی بدست می آوریم ولی هیچوقت در تاریخ هیچ واقعه ای شبیه واقعه دیگر نخواهد بود این مکتبی بنام دترمینیست که جناب عالی معتقد بدان مکتب هستید (دکتر عاملی تهرانی - بنده به چنین مکتبی اصلاً معتقد نیستم و متأسفم که چنین اندیشه ای از بیانات من در ذهن جناب عالی پیدا شده) بکروڑها هم در خارج می نشینیم و صحبت میکنیم این چیزی است که بنده متوجه شدم در هر صورت هر فلسفه ای برای خودش صحیح است و ما هم در حوزیمان اعتقاد بیک فلسفه ای داریم و آن اینست که انسانها تاریخ را درست می کنند و در مملکت ماثبات شده و مردم مملکت ما نواسته اند ثابت کنند که این انسانها هستند که سمت تاریخ را تغییر میدهند و اطمینان دارم که مردم این مملکت سمت تاریخشان را تغییر میدهند فرمودید که ما در امور معاش نباید عاشق باشیم نه در امور دیگر مسلماً آدم باعاشق است باعاقل است هر دو با هم نمیتواند باشد من خیال می کنم که در بعضی از امور عشق جاودانی لازم است و در بعضی از امور هم عقل و سیاست صحیح آنست که هر دو را تلفیق کنیم گاهی عشق يك حادثه است یا معمولاً سرچشمه اش مجهول است و نتیجه اش هم گاهی مجهول است ولی عقل

چیزی است که از يك چیز صحیح سرچشمه می گیرد و بیک نتیجه صحیح میرسد اگر من شما میگویم که عاشق افکارم نیستم باین معنی نیست که منم عاشق نشده ام (خنده نمایندگان) چه بسا چون سنم بیشتر است در این قسمت هم اطلاعات بیشتری داشته باشم ولی میگوئیم عاشق افکارمان نیستم برای اینکه اگر کسی امروز با فردا بیاید و بگوید من ۵۰ سال دارم یا ۳۵ سال دارم و افکارم از ۲۰ سال پیش تا حالا عوض نشده من بسیار برای او متأسفم افکار انسان عوض می شود فکر جدید می آید تئورهای علمی را میگیرد اگر بزمان قبل از پاسور متکی باشیم و بگوئیم میکروب موجود نیست چه می شود؟ تئورهای مختلف می آید علم تئوری می آید از يك تئوری غلط به يك تئوری غلط میرود تا بیک تئوری صحیحی برسد اگر نگاهی بتاریخ علوم بکنیم می بیند که خیلی چیزها فرق کرده پس نمیتوانیم بگوئیم که افکارمان عوض نمیشود آدم احساساتش به مملکتش عوض نمی شود این درست است ولی اگر ما اعلام می کنیم که عاشق افکارمان نیستم و دولت عاشق افکارش نیست اگر خود جناب عالی یا یک نفر از افراد اقلیت یا اکثریت پیشنهاد بهتری بکنید منطبق حکم می کند آنرا قبول کنیم و بگوئیم چون بنده فلان فکر را دارم پس این فکر را قبول نمیکنم اگر جناب عالی با این فکر مخالف هستید مانعی ندارد هر دو ما مسلماً عاشق ایران هستیم در این شك و تردیدی نیست و میدانیم که با این وظایفی که شما در سطح اقداماتتان انجام میدید ما هم انجام میدهم و بیک نتایج مثبتی میزسیم در مورد برنامه تنظیم خانواده هر سال درباره آن صحبت فرموده اید جناب عالی يك فکری دارید ما هم يك فکری داریم فکر جناب عالی صحیح است یا فکر ما این را بگذارید بقضاوت تاریخ ولی ما از تنظیم خانواده چه میفهمیم؟ باید عرض کنم اگر شما میترسید يك روزی يك عده ای در يك جایی چون تعدادشان بیشتر است بفکر این بیفتند که بیایند کویرلوت را بگیرند، آن عده دیگر ایرانی که آنجا نشسته اند مگر بیکار نشسته اند که بگذارند آنها بیایند شما اگر بیاد مغول می افتید آنوقت نه من در دنیا بودم نه شما نه آقای پزشک پور مال زمان گذشته است آزمون ما بطرف قهقرا می رفتیم ما امروز بطرف توسعه و پیشرفت و تقویت داریم میرویم امروز دنیائی نیست که هر کس هر چه دلش

بخواهد انجام بدهد این کلمه ژئوپلیتیک که خدا رحمتش کند آقای اسوالد اسپینگل در کتاب سقوط غرب در ذهن همه ما گذاشت بنده هم این کلمات را وقتی که تحصیل می کردم خیلی بکار می بردم همانطور که گفتیم افکار عوض می شود ما امروز در دنیائی صحبت می کنیم که عده کمتری ممکن است امکان آرتش بیشتری داشته باشند که جلوی هر چیزی را بگیرند ما هم در آن ردیف هستیم (خواججه نوری - عملاً ثابت شده) نمی گوئیم جمعیت ایران که بشود جناب آقای عاملی برای یک دفعه حضورتان روشن کنم ما میگوئیم جمعیت ایران باید تنظیم شود (صحیح است) باید تنظیم شود تا خانواده ایرانی از یک رفاه بیشتری استفاده کنند (صحیح است) ما زحمت کشیدیم با کمک شما و همه افراد در این مملکت تا وضع رفاه مردم باین حد رسید نمیتوانیم اجازه بدهیم که این رفاه کم بشود باید کاری کنیم که روز بروز این رفاه بیشتر بشود بنده هم مانعی نمی بینم در مملکت ما میتواند ۵۰ میلیون ۶۰ میلیون ۷۰ میلیون ۱۰۰ میلیون آدم زندگی کند ولی در چه زمانی زمانش را فکر کنید ما مخالف نیستیم خیر من از فرمایشات شما اینطور فهمیدم . چون امروز هر چه میگوئیم شما میگوئید خیر اینطور نگفتم اینست که بک خرده با احتیاط میگوئیم از فرمایشات جنابعالی اینطور فهمیدم خاتم تربیت در بین فرمایشات شما البته کار بدی کردند که فرمایش شمارا قطع کردند ولی نکته ای را گفتند خیلی معذرت می خواهم زن ایرانی فقط وظیفه اش این نیست که بچه داشته باشد ، خودمان در انقلابمان قبول کردیم که زن ایرانی هم دوش مرد ایرانی باشد و در تمام فعالیت های اجتماعی این مملکت خدمت کند و امروز در فعالیت نظامی هم خدمت می کند پس اگر بایستی مادر فرزندان این مملکت هم باشد باید فعال هم باشد باید سالم هم باشد و بایستی چه های سالمی تربیت کند بچه ایرانی ، جوان ایرانی باید قوی . نیرومند ، سالم باشد یکی از این جوانها ارزش بیشتری دارد تا تعداد زیادی بچه که نتوانیم آنها را تربیت کنیم ما میگوئیم گروه های سنی مان را باید تنظیم بکنیم میگوئیم گروه های سنی باید درست باشند این موضوعی است که مطرح کردیم اگر نه می گفتیم که جمعیت ایران از ۲۷ میلیون به ۱۰۰ میلیون برسد . ما میگوئیم جمعیت ایران

باید بطرف بالا برود چون برای پیشرفت این مملکت بازوی جوانان این مملکت را لازم داریم باید تعداد بیشتری داشته باشیم شما جناب آقای عاملی بک نگاهی با مسال و سال دیگر کنید بروید ۲۵ سال دیگر را ببینید و دیده سال ۱۳۷۰ و هفتاد و پنج بک نگاهی بایران آن سال بکنید مسلماً بنده آنروز متقاعد خواهم بود جنابعالی هم چون ممکن است سنتان بعین نزدیک باشد متقاعد خواهید بود ولی جناب آقای پزشکپور حتی جوان خواهند ماند ما بیازوی جوان بیشتر و قوه فعال بیشتر احتیاج داریم چون سطح اشتغالمان بالا خواهد رفت روزی خواهد بود که ایران بک مملکت صنعتی باشد ایران بک مملکتی است که مردمش کشاورزی عظیمی دارند ولی بازارهای کشاورزی خیلی کم خواهد بود این مسائلی است که مربوط به آینده است و راجع به آنها ما فکر کرده ایم شما فکر میکنید دولت شما این دولت تنها باین برنامه سال بسال پیش نمیرود این بک خلاصه بک برنامه ۲۵ ساله است که دولت بررسی کرده ارقامش را دارد این را میدانیم چیست اگر این برنامه را بشما نشان بدهم باز هم بما خواهد گفت که بلند پروازی میکنید ما و شما ۲۵ سال دیگر را می بینیم بک عده معتقدند که ما بلند پروازی کرده ایم باین عده معتقد هستند که نکرده ایم در هر صورت باید بطور سریع عرض کنم که ما هیچگونه نظری راجع به رشد جمعیت مان نداریم ولی چه رشدی؟ چه موقعی؟ این برای ما مهم است جناب آقای عاملی بچه ها و پسر ها و دختران این کشور که الان ۲۰ سالشان است اینها همسر این انقلاب تکنولوژی و علمی دنیا هستند وظیفه ما در برابر اینها خیلی سنگین است ما میخواهیم کشورمان طوری توسعه پیدا کند که مادر زدیف کشورهای توسعه یافته ۲۰ سال دیگر باشیم نه اینکه باز هم کشوری باشیم که سرو کارمان با گاو آهن باشد که نه من و نه شما قبول داریم ما باید کشوری باشیم که بتوانیم از جدیدترین تکنولوژی دنیا استفاده بکنیم این جوانان مادر بک دنیائی زندگی میکنند که بک تغییر ماهوی دارد انجام می گیرد بک تغییر عمقی باید آماده بکنیم باید سرمایه گذاری لازم را بکنیم اگر در برنامه چهارم ، جناب دکتر عاملی ما رشد دانشگاهها و مؤسسات عالی علمی را منظور کرده بودیم که در سالها

بندی مشاغل چنان تنظیم خواهد شد که معلمین و دبیران بدون آنکه مجبور باشند شغل خود را تغییر دهند در صورت حسن انجام وظیفه از گروهی به گروه بالاتر ارتقاء پیدا میکنند و ضوابط این ارتقاء بر اساس تجربه در کار تدریس و اخذ مدارک تحصیلی بالاتر در رشته های تخصصی با دیدن دوره های آموزشی خاص یا انجام دادن کارهای تحقیقاتی در زمینه تخصص استوار خواهد بود همچنین حدود ترفیعات و تغییر گروه آنچنان میشود که حداکثر حقوق بازنشستگی معامین و دبیران بطور تحقیق از میزبانیکه فعلاً با آن بازنشسته میشوند بیشتر خواهد شد این شیوه نه تنها درباره مشاغل آموزشی و آموزگاران و دبیران اعمال می شود بلکه درباره کلیه مشاغلی که ماهیت مشابه با کارهای آموزشی دارند و تغییر شکل بدان معنی که در کارهای اداری متداول است مطرح نیست اعلام خواهد شد مخصوصاً اینکه عده ای در این باب درباره آموزگار و معلم و گروههای دیگر که باید کارشان بطور عمودی نباشد و پیش برود منظور شده است اینجا از پشت تربیون سیاست دولت را اعلام کردم تا برای همه روشن باشد (خواججه نوری - بوضع پزشکان توجه بفرمائید) هست . پزشک هست . پرستار هست . محقق هست اینها را که اسمشان رامیبرم . پزشک . پرستار محقق ولی قانون استخدام هست اینهم در چهار چوبش هست و آقای کاظم زاده رویش کار کرده و در مرحله دوم منظور شده و این مطلبی که امسال و سال گذشته در اینجا درباره اش صحبت شد خواستیم برای یکدفعه حل بکنیم که دیگر رویش برنگردیم و رویش عمل میکنیم (احسن) راجع به این موضوعی که دانشجویان ضمن درس خواندن میتوانند درس بدهند این موضوع تنها برای این هست که ما بدانشجویان کمک بکنیم ما امروز در حدود ۹ هزار شغل دانشجویی داریم در تمام ایران یعنی در شهرهایی که دانشگاه داریم و مؤسسه عالی داریم در این شهرها ۹ هزار شغل باتهران هست که از دانشجویان استفاده می شود برای انجام این کارها یا در آموزش یا در کارهای دیگر این تنها برای آن نیست که ما میخواهیم بدانشجویان کمک کرده باشیم برای اینست که از آنها استفاده کرده باشیم و نیرو بگیریم برای کشور در موقعی که درس میخوانند از او باید استفاده کنیم که بیاید

در اینجاها کار بکند و روی این اصل است که ما این برنامه را اجرا کردیم برنامه ایست بسیار خوب و بسیار صحیح و دارد خیلی خوب پیش میرود و روی همین اصل هم این برنامه را توسعه خواهیم داد در سالهایی که در پیش داریم. راجع به انقلاب پرورشی صحبت فرمودید همین احزابند که باید این انقلاب را ایجاد بکنند کافی نیست که بگویند در مدرسه آموزش و پرورش بدهند این پرورش باید در همه جا مطرح باشد یکی از وظایف احزاب اینست که این پرورش را بدهند و بتوانند این پرورش را واقعاً بنحو احسن بدهند راجع به سینما و در انحصار خارجیان فرمودند بنده زیاد صحبت نمیکنم ولی در يك مطلبی خیال میکنم مخالفم نمیتوانم بگویم مخالفم برای اینکه جور دیگری استنباط کرده باشم ارشاد یعنی چه اگر من فکر کنم که ارشاد آنست که مغزهای تمام مردم این مملکت را در يك حدود و در يك ثغور و در يك جهت هدایت کنیم من مخالفم این درست نیست ذوق و سلیقه متفاوت، نظر متفاوت، صحبت گفت و شنود، اینهاست که پیشرفت میدهد دیدیم کشورهاییکه با پروپاگاندا مجبور کردند مردمشان را در يك جهت فکر کنند چه بلاهائی سرشان آمد و می بینیم کشورهاییکه چنین کارهائی دارند میکنند چه بسرشان خواهد آمد ما میرویم باین سمت که باید در فکر آزادی باشد، در فکر عشق باشد، باید در فکر يك روح شاد باشد باید در فکر مان-زیبائی باشد اینها را نمیشود زیاد انظر ف و آنطرف بکنیم گفتند که ما بیائیم فیلمها را تغییر بدهیم منم قبول دارم شاید سطح فیلمهای ما خوب نباشد ولی این باید با ذوق و سلیقه باشد که انجام بدهد نه اینکه دولت دستگاهی درست کند به حسن بگوید فلان فیلم را درست کن به حسن بگوید درست نکن. ارشاد بمعنی پرورش معنی موافق و ولی ارشاد بمعنی آنکه آنچه من فکر میکنم شما فکر میکنید مخالفم، اصلاً موجودیت این مجلس هم بر این است که من و شما همفکر نباشیم ولی از نتیجه فکر شما و من يك نتیجه بهتری برای مملکت میگیریم. این است که بنده اینجا عرض میکنم نمیدانم خوب فهمیدم یا نه در هر صورت این را میگویم که فیلمهای ما بهتر شود و فیلمهای تلویزیونی باید بهتر شود و باید يك چیزهائی نشان

بدهیم که مردم علاقمند شوند بنده نمیدانم فیلمهای خارجی انحصاری دارند یا نه لایه فیلمهای خارجی بهتر است که مردم بیشتر می پستندند. گفتیم درهای مملکت را بروی خارج نمی بندیم درهای مملکتمان را بروی علم درهای مملکت را به روی کتاب نمی بندیم، درهایی باز میکنیم بگذارید مردم بروند بخارج و چیزهائی ببینند ما تنها در يك چهار چوب کشور خود زندگی نمیکنیم. فرهنگ و تمدن ما در سالهای گذشته پرورش پیدا کرده بود و باید ادامه پیدا کند. جناب آقای دکتر مذهب در يك نطق بسیار شیوایی راجع باصول مملکت فرمایشاتی کردند و من خیال میکنم. که موضوعاتی که فرمودند پاسخی بود به بودجه کشور آقای ابراهیمی فرمودند که بودجه دیرتر داده شده بده دیرتر داده شد متأسفم. سال دیگر امیدواره زودتر بدهیم و خودتان میدانید چرا دیر داده شد. موضوعاتی که فرمودند خیال میکنم در این از عرایضم پاسخ داده ام ولی يك نکته ای اینجا حضورشان عرض کنم. بنده نفهمیدم از لحاظ اظهار نظر درباره این بودجه وقتی دوستان عزیزم در حزب مردم اظهار نظر کردند من نمیدانم حرف کدام را قبول کنم. آیا نظریات ایشان را در اینجا فرمودند یا نظر متخصص اقتصادیشان را در مجله تهران اکونومیست که راجع به این بودجه تجلیل کرده بود و یکی از بهترین بودجه هائی است که در این مملکت تنظیم شده فکر میکنم متخصص اقتصادیشان حتماً از نظر وظیفه حزبی این حرفها را در مجله اش نوشته از لحاظ وظیفه انصافیش نوشته. مسلماً خیلی متشکرم ولی مقداری از پاسخهای آقای ابراهیمی در مقاله جناب آقای دکتر شریعت هست که همه پاسخها داده شده لذا بنده اکتفا میکنم که اگر لازم باشد يك نسخه از مجله اکونومیست برای آقای ابراهیمی بفرستد که ایشان مطالعه کنند ببینند متخصص حاذق اقتصادی مملکت ما که الان در حزب مردم است چه نظری راجع به این بودجه داده (دکتر شریعت - تهران اکونومیست مستقل است) بهر صورت یکی اینطور فکر می کند یکی آنطور نظرها را باید تلفیق کنیم نه آنطور بوضع آبرومند مقاله ایشان نه بآن انتقادات زیاد اینجا ما وسطشان را می گیریم ضرب المثلی هست (مهندس صائی - خیر الامور اوسنظها) جناب آقای اسدی سميع راجع بمسائل

زراعی و فرهنگ روستائی و بیمه های اجتماعی و مرکز تحقیقات روستائی مطالبی فرمودند که چون خودشان در این موارد تخصص دارند در این قسمت مسلماً برای ما آموزنده بود ولی دفاع از بودجه بود و کارهائی که در مملکت شده جناب سعید حکمت در بند او امر در فرمایشاتشان در مورد نکته ای یادآوری کردند که خوششان نیامده بنده خیال کردم لطیفه ای گفته باشم ولی مثل اینکه این لطیفه يك کمی تکیه بود راجع باین بود که راجع بکلمه نور چشمی در سال گذشته صحبت کردم بنده عرض کردم هر فردی نور چشمی این مملکت است، جوانهای این مملکت نور چشمی های این مملکت هستند. الان هم نظرم این است تمام افراد مملکت ما نور چشمی این مات هستند شما احساسات شاهنشاهمان را درباره افراد این مملکت ببینید و ملاحظه فرمائید پس همه در این مملکت نور چشمی هستند و باید بمقام بالاتر بروند ولی کلمه بسیار خوبی برای ایشان بنظر نیامده بود. نمیدانم بنده سفید روی با آن جمله با نمک بودم یا جناب آقای سعید حکمت با رنگ سزده ای که دارند و سر این قسمت غرق نمک بودند بنده نمیدانم حتی موهای ایشان که سابقاً زمانیکه باهم آشنا شدیم فلفل نمکی بود الان بیشتر نمکی شده خیال میکنم بنده در این قسمت نظری نداشتم نظرم این بود که در مملکت ما نور چشم خیلی زیاد است هر کس را بگیرد نور چشمی کس دیگری است من نور چشمی مادرم هستم شما هم حتماً نور چشمی کسی هستید (خنده نمایندگان) اشکالی راجع به این نور چشمی نگیرید اگر اینطور برویم همه نور چشمی هستیم بد هم نیست که همه نور چشمی باشند راجع به تغییراتی که فرمودید راجع به مسائل همگانی کردن دوره ابتدائی نظریاتی است که يك عده نوشته اند و این نظرات را گفته اند و مسلماً عمل می شود و نتیجه خواهیم گرفت و خودتان خواهید دید هم آهنگی تعلیم و تربیت بنده خیلی خوشوقتم که شما مثل يك طیب به آموزش و پرورش دارید رسیدگی میکنید الان آموزش و پرورش ما مریض نیست و اگر باشد يك طیب اطفال باید داشته باشد چون روز بروز توسعه پیدا میکنند من خیلی خوشوقتم که صیبهی مسائل طبی را ول کرده و رفته بطرف علمی که بسیار خوب است (دکتر سعید حکمت - چون وزیرش هم

طیب است) آقای قهرمان هم راجع به ارقام و بخش خصوصی و افزایش سرمایه گذاری و صادرات صنعتی و تمام این قسمتها فرمایشاتی کردند که بنده متشکرم و پاسختی بود به آقایان دیگر. آقای مروتی راجع به جوانان و ورزش صحبت کردند بایستی عرض کنم مسائلی هست مملکتی در سطح بودجه و مسائلی هست خصوصی و مسائلی هست که دوجبه دارد چون معتمد هر فردی بخصوص پشت این تربیون آزادی کامل دارد نظریاتی بدهد لازم نیست که من همیشه در برابر آن نظر مقاومتی بکنم اگر با من مروت باشم هیچ اشکالی ندارد مسلماً در این قسمت ایشان با مروت هستند و معمولاً نباید ما کارهائی را که شخصی است و شخصی با شخصی است در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطرح کنیم (صادقی - ایشان رئیس باشگاه عقاب هستند و سهم بیشتری می خواهند) بنده راجع به ایشان صحبت نمی کنم و بخود هم اجازه نمیدهم وقتی يك وكيل محترم نظری بدهد نمی گویم نظر خاصی است ولی عرض می کنم بهتر است این مسائل اینجا مطرح نشود. نظریاتی که ایشان دادند بررسی خواهد شد. جناب آقای خواجه نوری دوست عزیز من راجع به پهلوانان صحبت فرمودند بسیار زیبا صحبت کردند و بیادم میآورد من و آقای خواجه نوری وقتی شما جناب آقای پزشکپور ده سالتان بود دوره نظام وظیفه را با هم میگذراندیم و در يك صنف بودیم واقعاً آن زمان زمان پهلوانان بود زمانی بود که ایران در اشغال بیگانگان بود جناب آقای پزشکپور شما شناس دارید که ندیدید یا بچه بودید (پزشکپور - سال اول دبیرستان بودم) داریم یواش یواش نزدیک می شویم سالی بود که کشور ما اشغال بود من و ایشان خیلی ناراحت بودیم و در يك زمانی زندگی میکردیم که مملکت ما آشفته و ناراحت و شلوغ بود و امید می نمود ما زنده بودیم و دیدیم که چطور این اشکالات با رهبری رهبر عالیقدری مرتفع شد و این تشبیهها از بین رفت و امروز به طرف پیشرفت هستیم بنابراین هروقت ایشان رامی بینم خاطره آن زمانها یاد می آید گرچه ایشان هم مثل من با بسن گذاشته اند ولی در هر صورت زمانی بسیار خوبی بود راجع به صادرات کالاهای ساخته شده و راجع به کلاسهای برای حسابداران و روابط عمومی و تربیت جوانان مسائلی بود که میدانم

همه شما به آنها علاقه دارید و اطمینان داشته باشید ما هم کارها را باید در مان کنیم در کمیته اجرائی و جاهای دیگر صحبت میکنیم یا کمک شما این کارها را انجام خواهیم داد جناب آقای فرهادپور امسال در فرمایشاتشان مسائلی را مطرح کردند که شباهتی با سال گذشته نداشته باشد سال گذشته چون آقای فرهادپور از اشخاصی هستند که بعقبه بنده صداقتشان در حد اعلی است و قضاوتشان در حد کامل است و سال گذشته راجع به بودجه و دولت هم قضاوت کردند و هم نظر دادند اجباراً صداقت تمام کارهای دیگر غلبه میکند و نمیتواند بعضی از نکات برجسته کارهای دولت و بودجه را بخصوص که تخصص دارند در این قسمت پنهان نگهدارند و بدیهی است واقعا هم نباید انتظار داشته باشیم که حزب اقلیت در اینجا بیاید و از بودجه دولت دفاع کند لذا برای اینکه این محظور را نداشته باشند فرم فرمایشاتشان را عوض کردند و طوری صحبت کردند که این قضاوت را نکنند و من این را بفال نیک میگیرم که چون فرم را قبول کرده اند نظرشان تغییر پیدا نکرده نظر سال گذشته است با اندر زهائی که میفرمایند با در نظر گرفتن همین دولت در سالی که گذشت و میگذرد یعنی سالی که از اسفند گذشته که در خدمتتان بودیم تا این اسفند کارهایی انجام داده و بسلیقه عدهای کارهای ما سریع بود و بسلیقه عدهای کارها سریع نبوده ولی در هر صورت ما بطرف تکامل هستیم مسلماً توصیه‌هایی که کردید مورد قبول است در مورد راهسازی فرمایشاتی کردید که فوری با وزیر راه صحبت کردیم که قرار شد اولویتها را بنظر خودشان روز شنبه صبح در سازمان برنامه که کمیسیونی تشکیل میدهم و من اطمینان دارم که نظرات وزیر راه که تمام وقتشان را به این امور مصروف میکنند بنده نمیدانم با آن جزیره که آقای دکتر امین میخواهند برسیم یا خیر ولی حتماً راههای این مملکت طبق اولویتهائی است که معین خواهد شد و با کمک ایشان انجام خواهد شد از لحاظ راهسازی کار کمی نشده در این مملکت هم شما خودتان میدانید که کارهای خیلی زیادی شده (معبری- وزیر راه مرد بسیار شریفی است) که اگر ما کیلومتر بگذاریم در راههای مختلف از لحاظ درصد آن خیلی بالا است. تشکیل شرکتی سهامی یا یک نفر صاحب

سهم گفتند از ابتکارات دولت حزبی بود قبول داریم این کارها حلی است ما این را دورتر بریم ممکنست یک صاحب سهم داشته باشد ولی باید کنترل هم داشته باشد وقتی صاحب سهم یکی باشد تصمیم میگیرد فقط او مسئول است وقتی مسئولیت را لوث کنیم اشکالات زیادی پیدا میکنیم ببینید یک هیئت دولت دارید که مسئول است ولی رئیس دولت مسئولیتش بیشتر است چون او در مقابل شما مسئول است اینجا پس خیال میکنم که اگر ما بتوانیم سیستم نظارت مان را روی دستگاههای وابسته بدولت و شرکت های دولتی با سرمایه های دولت انجام بدهیم کارمان آسانتر خواهد شد و کار هم با سرعت پیش میرود ممکن است یک مسابقه ای را شروع کردیم اگر نتیجه خوبی داد جنابال میکنیم و اگر نتیجه خوبی نداد میآیم خدمت شما میگوئیم متأسفیم نظر ماصحیح نبود بر میگردیم ما که تعصب در این قسمتها نداریم اگر خوب بیاد داشته باشیم جنابعالی وقتی در وزارت دارائی بودید و بنده هم افتخار همکاری با جنابعالی را داشتم جنابعالی در قسمت خودتان و حتی وزیرتان هم خیلی صاحب سهم نبود خود جنابعالی با قدرت و معلوماتان کارتان را پیش میبردید ولی چقدر خوب کارتان را انجام میدادید در آن زمان با شهامت و یکفرد بودید فرمودید از مخارج زائد اداری امسال هم صرفه جوئی بکنید به خواهیم کرد پسر روز در هیئت دولت موضوع اطفال بی سرپرست مطرح شد و برایشان بودجه نبود تصمیم گرفتیم بودجه بعضی از دستگاههایمان را از یک تا ۳ در هزار از برنامه های عمرانی سال باز هم کم کنیم و بگذاریم برای اینکار (احسن) همه وزراء هم همصدا بودند بلبه ببینید مسئله دیگری نیست شما هنوز نفرموده بودید ما اینکار را انجام دادیم این را میگویند علم الغیب (خنده نمایندگان) فرمودید فروشگاه فردوسی نفع نمیکند جناب فرهادپور من علاقه ندارم که فروشگاه فردوسی نفع داشته نباشد فروشگاه فردوسی باید یک سیاستی داشته باشد و این سیاست را تکمیل کند که بتواند قیمتها را در یک حد معقولی نگاه دارد یعنی ما میآیم با زور و سرنیزه قیمتها را معقول نگهداریم ما میتوانیم با عرضه صحیح نه با رقابت ناصحیح با اصناف با عرضه صحیح میتوانیم چنین کاری را انجام بدهیم و این کار را انجام خواهیم داد فرمودید قطع کردن جریان برق در منزل اشخاص خلاف قانون است بنده نمیدانم قانون

حزب مردم و هم حزب بان ایرانیست که میدانم مقام آنها هم در پیشرفت مملکت ما مقام شامخی است و میدانم که باید این مملکت روی احزاب مختلف استوار باشد و موجودی آن احزاب همانقدر برای من عزیز هستند که حزب اکثریت حزب خودم ولی مسلماً اجازه میفرمائید روی اصل اینکه دولت حزبی است همیشه خواهان این باشم که اکثریت با ما باشد و اقلیت باشما (احسن . احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اطهاری نشد) فرمود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ آقای رامبد فرمائید.

رامبد - جناب آقای رئیس، رئیس محترم دولت نمایندگان محترم ملت و دولت بطوریکه ملاحظه فرمودید برخلاف روال ارسال امسال اقتضای صحتی پیرامون بودجه نصیب من نگردید با برویه همیشه حقیقت را بگویم نخواستیم صحبتی بکنم ولی چون جناب آقای نخست وزیر اشاره فرمودند وظیفه خود دانستم آنچه بنظرم میرسد بعرض مجلس برسانم در دو سال اخیر رویه بسیار مناسبی در مجلس پیش آمده که در جهت پیشرفت های همه جانبه مملکت، امید من اینست که این رویه تکمیل بشود و آنچه که ما امروز بصورت الفبا شروع کردیم یک روز بصورت مراحل دانشگاهی در مملکت ما برسد و آن این است که بازای صحبت های متفرقه و نظریات شخصی و غیر دقیق هر یک از احزاب نظریات کمیسیون های مطالعاتی خود را در هر رشته از امور مملکتی بوسیله نمایندگانی که در آن رشته تخصص دارند بعرض مجلس برسانند امسال هم از حزب مردم ۹ نفر در ۹ قسمت مختلف مثل امور کشاورزی دادگستری و چه وجه که بعرضتان رسید صحبت کردند آنچه من معتمد این است وقتی یک نماینده از طرف حزب صحبت می کند این صحبت نظر عموم افراد حزبی است اعم از آنهاست که در مجلس نشسته اند یا آنهاست که در خارج هستند من تعارف نمیکم همه ما جناب آقای هویدا را شخصاً دوست داریم ولی من شخصاً هم با دولت ایشان مخالفم هم با رویه سیاسی خود ایشان مخالفم (صحیح است) کما اینکه در این مورد هم (عباس میرزائی) - ولی حزب ایران نوین هم با ایشان موافق است و هم با دولت ایشان (و در این مورد

همه شما به آنها علاقه دارید و اطمینان داشته باشید ما هم کارها را باید در مان کنیم در کمیته اجرائی و جاهای دیگر صحبت میکنیم پس کمک شما این کارها را انجام خواهیم داد جناب آقای فرهاد پور امسال در فرمایشاتشان مسائلی را مطرح کردند که شباهتی با سال گذشته نداشته باشد سال گذشته چون آقای فرهاد پور از اشخاصی هستند که بعقیده بنده صداقتشان در حد اعلی است و قضاوتشان در حد کامل است و سال گذشته راجع به بودجه و دولت هم قضاوت کردند و هم نظر دادند اجباراً صداقت تمام کارهای دیگر غلبه میکند و نمیتواند بعضی از نکات برجسته کارهای دولت و بودجه را بخصوص که تخصص دارند در این قسمت پنهان نگهدارند و بدیهی است و افعاً هم نباید انتظار داشته باشیم که حزب اقلیت در اینجا بنیاداً بودجه دولت دفاع کند لذا برای اینکه این محظور را نداشته باشند فرم فرمایشاتشان را عوض کردند و طوری صحبت کردند که این قضاوت را نکنند و من این را بفال نیک میگیرم که چون فرم را قبول کرده اند نظرشان تغییر پیدا نکرده نظر سال گذشته است با اندر زهائی که میفرمایند با در نظر گرفتن همین دولت در سالی که گذشت و میگذرد یعنی سالی که از اسفند گذشته که در خدمتتان بودیم تا این اسفند کارهایی انجام داده و بسلیقه عدهای کارهای ما سریع بود و بسلیقه عدهای کارها سریع نبوده ولی در هر صورت ما بطرف تکامل هستیم مسلماً توصیههایی که کردید مورد قبول است در مورد راهسازی فرمایشاتی کردید که فوری با وزیر راه صحبت کردیم که قرار شد اولویتها را بنظر خودشان روز شنبه صبح در سازمان برنامه که کمیسیونی تشکیل میدهم و من اطمینان دارم که نظرات وزیر راه که تمام وقتشان را به این امور مصروف میکنند بنده نمیدانم بآن جزیره که آقای دکتر امین میخواهند برسیم یا خیر ولی حتماً راههای این مملکت طبق اولویتهائی است که معین خواهد شد و با کمک ایشان انجام خواهد شد از لحاظ راهسازی کار کمی نشده در این مملکت هم شما خودتان میدانید که کارهای خیلی زیادی شده (معبری وزیر راه در بسیار شریفی است) که اگر ما یک متری بگذاریم در راههای مختلف از لحاظ درصد آن خیلی بالا است. تشکیل شرکتیهای سهامی یا یک نفر صاحب

سهام گفتند از ابتکارات دولت حزبی بود قبول داریم این یک راه حلی است ما این راه را دور تر ببریم ممکنست يك صاحب سهم داشته باشد ولی باید کنترل هم داشته باشد وقتی صاحب سهم یکی باشد تصمیم میگیرد فقط او مسؤل است وقتی مسؤلیت را لوٹ کنیم اشکالات زیادی پیدا میکنیم ببیند يك هیئت دولت دارید که مسؤل است ولی رئیس دولت مسؤلیتش بیشتر است چون او در مقابل شما مسؤل است اینجا پس خیال میکنیم که اگر ما بتوانیم سیستم نظارتیمان را روی دستگاههای وابسته بدولت و شرکت های دولتی با سرمایه های دولت انجام بدیم کارمان آسانتر خواهد شد و کار هم با سرعت پیش میرود ممکن است يك مسابقه ای را شروع کردیم اگر نتیجه خوبی داد دنبال میکنیم و اگر نتیجه خوبی نداد میآئیم خدمت شما میگوئیم متأسفانه نظر ما صحیح نبود بر میگردیم ما که تعصب در این قسمتها نداریم اگر خوب بیاد داشته باشیم جنابعالی وقتی در وزارت دارائی بودید و بنده هم افتخار همکاری با جنابعالی را داشتم جنابعالی در قسمت خودتان و حتی وزیرتان هم خیلی صاحب سهم نبود خود جنابعالی با قدرت و معلوماتان کلر تان را پیش میبردید ولی چقدر خوب کارتان را انجام میدادید در آن زمان با شهامت و یکفرد بودید فرمودید از مخارج زائد اداری امسال هم صرفه جوئی نکنید بله خواهیم کرد پریروز در هیئت دولت موضوع اطفال بی سرپرست مطرح شد و برایشان بودجه نبود تصمیم گرفتیم بودجه بعضی از دستگاههایمان را از يك تا ۳ در هزار از برنامه های عمرانی سال باز هم کم کنیم و بگذاریم برای اینکه (احسن) همه وزراء هم همصدا بودند بله ببیند مسئله دیگری نیست شما هنوز فرموده بودید ما اینکار را انجام دادیم این را میگویند علم الغیب (خنده نمایندگان) فرمودید فروشگاه فردوسی نفع نمیکند جناب فرهاد پور من علاقه ندارم که فروشگاه فردوسی نفع داشته باشد فروشگاه فردوسی باید يك سیاستی داشته باشد و این سیاست را نکمیل کند که بتواند قیمتها را در يك حد معقولی نگاه دارد یعنی ما میآئیم بازور و سرنیزه قیمتها را معقول نگهداریم ما میتوانیم با عرضه صحیح نه با رقابت ناصحیح با اصناف با عرضه صحیح میتوانیم چنین کاری را انجام بدهیم و این کار را انجام خواهیم داد فرمودید قطع کردن جریان برق در منزل اشخاص خلاف قانون است بنده نمیدانم قانونش

چست و به وزیر آب و برق تذکر خواهیم داد و چون ایشان هم همیشه از قانون اطاعت میکنند اطاعت خواهند کرد اگر قانون اینطور باشد در شرکت های دولتی حقوق های گزاف پرداخت میشود گزاف جمله اش خیلی سخت است که آدم بفهمد گزاف چیست ولی من خیال نمیکنم گزاف باشد اگر شما بکنفر را مأمور میکنید بلوچستان کار کند اگر بکنفر را میفرستید خوزستان کار کند و اگر بکنفر را محروم میکنید از مزایائی که در شهر بزرگ تهران باید يك مزایائی با داده شود دزهر صورت در آن کمیسیون این هم باید بررسی بشود این راهم بررسی می کنیم بیهوش شخص ثالث منحصر آبوسله شرکت بیهوش ایران انجام میگیرد بله اگر بیمه های خصوصی نتوانند خودشان را هماهنگ کنند بله اگر نتوانند خودشان را هماهنگ کنند سیاست ما این است که باید بخش خصوصی هم بکار بیفتد اگر بخواهند خودشان را هماهنگ کنند و اگر نتوانستند راجع باین هم اقدام میکنیم و باید مردم را راضی نگهدارند از این لحاظ بله (فرهاد پور) دلالی ارائه کرده حضورتان تقدیم کردیم بله متشکرم این نکاتی بود که بطور خلاصه معمولاً بنده سالیهای پیش درباره فرمایشات جنابعالی جواب میدادم ولی جناب آقای رامبد اگر صحبت از پهلوانان بود بایستی امسال هم این پهلوان هم در میدان میآمد ولی مثل اینکه امسال این پهلوان مرخصی گرفته و ما اصلاً جواب ایشان را نمیدهم ولی ما در کریدور يك صحبتی با هم کردیم در کریدور ما ایشان موافق هستند و نظریات ما خوب و صحیح هم هست ولی اینکه میآیند مخالفند روی رگه های حزبی جناب آقای سرتیپ پور هم فرمایشاتشان در اخلاق و پرورش بود که نظری بود صائب و موافق نظرات حزبی مان بود از این بیشتر بنده مصدع اوقات نمیخواهم بشوم از این فرصت نباید استفاده کنم از حوصله خانمها و آقایان، حوصله همکاران در کمیسیونها و بخصوص حوصله جناب آقای رئیس مجلس تشکر می کنم در اینجا با خلوص بیت باید عرض کنم این دولت خدمتگزاره هیچگونه تعصبی در کارهایش ندارد و واقعاً باز هم بر میگردیم و با همکاری فردودر شماها چه از حزب اکثریت چه از حزب اقلیت باشد که با پیش میروند خیال میکنم بنده ثابت کردم هم برای

حزب مردم و هم حزب پان ایرانیست که میدانم مقام آنها هم در پیشرفت مملکت ما مقام شامخی است و میدانم که باید این مملکت روی احزاب مختلف استوار باشد و موجودی آن احزاب همانقدر برای من عزیز هستند که حزب اکثریت حزب خودم ولی مسلماً اجازه میفرمائید روی اصل اینکه دولت حزبی است همیشه خواهان این باشم که اکثریت با ما باشد و اقلیت باشما (احسن . احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) فرمود در مورد ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ آقای رامبد بفرمائید .

رامبد - جناب آقای رئیس ، رئیس محترم دولت نمایندگان محترم ملت و دولت بطوریکه ملاحظه فرمودید برخلاف روال امسال افتخار صحبتی بپرامون بودجه نصیب من نگردید یا برویه همیشه حقیقت را بگویم نخواستم صحبتی بکنم ولی چون جناب آقای نخست وزیر اشاره فرمودند وظیفه خود دانستم آنچه بنظم میرسد بعرض مجلس برسانم در دو سال اخیر روید بسیار مناسبی در مجلس پیش آمده که در جهت پیشرفتهای همه جانبه مملکت، امید من اینست که این روید تکمیل شود و آنچه که ما امروز بصورت الفبا شروع کردیم يك روز بصورت مراحل دانشگاهی در مملکت ما برسد و آن این است که بازای صحبتیای متفرقه و نظریات شخصی و غیر دقیق هر يك از احزاب نظریات کمیسیون های مطالعاتی خود را در هر رشته از امور مملکتی بوسیله نمایندگانی که در آن رشته تخصص دارند بعرض مجلس برسانند امسال هم از حزب مردم ۹ نفر در ۹ قسمت مختلف مثل امور کشاورزی دادگستری و چه وجه که بعرض رسانید صحبت کردند آنچه من معتمد این است وقتی يك نماینده از طرف حزب صحبت می کند این صحبت نظر عموم افراد حزبی است اعم از آنهاست که در مجلس نشسته اند یا آنهاست که در خارج هستند من تعارف نمیکنم همه ما جناب آقای هویدا را شخصاً دوست داریم ولی من شخصاً هم با دولت ایشان مخالفم هم با روید سیاسی خود ایشان مخالفم (صحیح است) کما اینکه در این مورد هم (عباس میرزائی) - ولی حزب ایران توین هم با ایشان موافق است و هم با دولت ایشان (و در این مورد

هم فکر نمیکنم بوجه مملکت منحصر از نظر عدای که بنام وکیل و وزیر در مجلس نشسته اند موضوع شایان اهمیتی باشد بلکه این بوجه بجز ما مربوط به تمام افرادی است که در اینجا راه نیافتادند و ما بصورت وکیل مردم و وراثتی که فرمان شاهنشاه را دارند صحبت میکنیم و خدمتی انجام میدهم که هم این صحبت و هم آن خدمت برای همه افراد ملت است ولی خود ملت هم باید جریان را بداند و قضاوت بکند جناب آقای هوبدا راجع به آنچه که شما امروز فرمودید باید عرض کنم مثل همیشه همانطوریکه برخورد با شما شیرین است شنیدن صحبتهای شما هم دلنشین است ولی آنچه من انتظار داشتم این بود که هر یک از مسئولین امور بیایند و بعضی بکنند آنچه آنکه نمایندگان ما بحث کردند آنوقت افراد حزب ایران توین و افراد حزب مردم و افرادی از ملت ایران که عضو هیچکدام از این دو حزب نیستند بخوانند و قضاوت کنند و بدانند که نظریات هر یک از احزاب چیست و اگر خواستند براد حزبی بروند کدامیک از این احزاب را انتخاب کنند اما من چرا صحبتی نکردم برای اینکه هر سال میآمدم و در اینجا ۷ ساعت و گاهی از اوقات بیشتر صحبت میکردم ولی باکمال تأسف در جواب این مطالب که حداقل بنظر من اصولی ترین مطالب بود که میدانستم جز يك اظهار مرحمت دوستانه که باعث دین شخصی من نمیشد شما هیچ جمله دیگری نمی شنیدم من فکر نمیکنم اگر روال کار باینترتیب بگذرد این صحبتها اصولاً مفهومی داشته باشد جز تصبیح وقت مجلس و مملکت (آفرین) جناب آقای نخست وزیر همیشه در کردیدور از صحبت با حضرتعالی کمال خوشوقتی و امتنان را دارم برای اینکه در کردیدور شما خود آقای هوبدا هستید يك مرد با حقیقت علاقمند به مملکت و وقتی مطالب و عرایض مرا میشنوید می بینم با همدردی و هم احساس روبرو هستم و همداش جواب مثبت مرحمت میکند و قتیکه میگویم راههای ایران نمیتواند تحت تأثیر نظریات شخصی و منافع خصوصی مهندسين مشاور یا مقاطعه کاران قرار گیرد بلکه باید اشخاصی مثل خود شما و وزراتیان نظارت و دخالت داشته باشید قبول میفرمائید ولی این مطلب وقتی در پشت تریبون مجلس عنوان میشود شاید در جواب برای مزاج

شما آرزو کنید بنده هم يك مهندس مشاور داشته باشم این دو مطلب با هم جور در نمی آید و اما بنده همانطور که میدانید قصد بیان مطلبی نداشتم جناب آقای خواجه نوری فرمودند «عبارتی را که فرمودید اکثریت ملت ایران جزء هیچکدام از احزاب نیستند ممکنست سوء تفاهم تولید نماید اگر ممکن است اصلاح فرمائید» من بسیار تشکر میکنم جناب آقای خواجه نوری شما موقعی هم که لیدر اکثریت بودید همیشه نکاتی را میفرمودید که ما سعی میکردیم کمال استفاده را بکنیم اگر چه عرایض صادقانه ما مورد توجه شما قرار نگرفت ولی از فرمایشات شما و جناب آقای نخست وزیر همیشه کمال استفاده را ما میبریم و مورد نهایت احترام ما است ممکن است رو بعمن مورد پسند شما نباشد من معتقدم که در صداقت همیشه انحراف هست که در سیاست نیست شما با همین رویه ای که دارید مانع از آن خواهید بود که اکثریت ملت ایران به احزاب رونیورند آنچه که من میگویم به همین منظور است که من وقتی میآیم اینجا عرایض را میگویم مثلاً جناب آقای نخست وزیر تشریف بیاورند پاسخی بفرمایند این دو بحث قابل توزین باشد و آن افراد ملت که میخواهند احزابشان را انتخاب کنند با قضاوت در باره این عقاید و با این راهها و با این برنامهها راه و برنامه هر یک را بشناسند این آن راهی است که برای توسعه احزاب من معتقدم و اگر شما میفرمائید که اکثریت ملت ایران جزء حزب شما هستند همین راه هم بگذارید خود ملت قضاوت کند (احسنت).

رئیس نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد در سید قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند کارهای بسازی محیط در روستاها وسیله مهندس بهداشت وزارت بهداشتی بنحو مطلوبی انجام میگرفت زیرا کارمندان این اداره کلبس از اسالیب دراز تجربه و مهارت طرز جلب کمک و اعتماد روستائیان را درک کرده و در کارهای مربوط باین رشته آزمودگی پیدا کرده بودند در نتیجه خدمات شایسته ای انجام میدادند ولی بعلمی این طرح از وزارت بهداشتی ممنوع و وزارت آبادانی و مسکن منتقل گردید حال که وزارت بهداشتی امور بیمارستانها را بدانشگاهها و جمعیت شیر و خورشید سرخ

سرخ منتقل مینماید و امور اجرائی آن کمتر میشود و وضعیت مناسبی است که این طرح مجدداً بوزارت بهداشتی برگشت داده شود تا با اقداماتی که وسیله اداره کل مهندسی بهداشت این وزارتخانه در سطح روستاها انجام میگردد وضع محیط روستاهای کشور بهداشتی گردیده و رضایت فاطمه اهالی بیشتر و بهتر فراهم گردد لذا پیشنهاد مینماید در آخر تبصره ۱۶ لایحه بودجه سال ۱۳۴۹ این عبارت اضافه شود:

«همچنین دولت مکلف است لایحه قانونی اجازه انتقال طرح بسازی محیط را از وزارت آبادانی و مسکن بوزارت بهداشتی قبل از پایان سال ۱۳۴۸ تقدیم مجلس نماید و دفتر بودجه باید کلیه اعتبارات و بودجه مربوط به بسازی محیط که در اعتبارات سال ۱۳۴۹ وزارت آبادانی و مسکن منظور شده است از بودجه و اعتبارات وزارت آبادانی و مسکن کسر و به بودجه و اعتبارات وزارت بهداشتی اضافه کند».

با تقدیم احترام - دکتر ستوده

رئیس - آقای دکتر ستوده بفرمائید (گفته شد - نیستند)

چون این تبصره بودجه ای نیست با اجازه مجلس طرح نمیشود پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل به لایحه بودجه سال ۱۳۴۹ اضافه شود:

تبصره - برنامه های راهسازی بدون توجه بشرح جدول پیوست بودجه کل بنا به اصل اولویت به تصویب کمیسیون راه مجلس شورای ملی رسیده و اجرامی گردد.

با تقدیم احترامات - داود مؤیدامینی

رئیس - آقای مؤیدامینی متأسفانه این تبصره پیشنهادی جنابعالی هم بودجه ای نیست اگر نظری دارید بصورت طرح میتوان بدید (مؤیدامینی - اولویت ها را زده اند باید صحبت بشود) مانعی ندارد بصورت طرح مرحمت بفرمائید به کمیسیون ارسال می شود. پیشنهاد بعدی قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود تبصره زیر به لایحه بودجه سال ۱۳۴۹ کشور اضافه شود:

وزارت کشور مکلف است کلیه عوارض دریافتی از قند و شکر مصرفی کشور منظور (کیلویی سه ریال) اعم از محصول کارخانجات ملی و دولتی داخله کشور و آنچه وسیله سازمانهای دولتی تهیه و توزیع میشود متمرکز و بر مبنای جمعیت شهرستانهای کشور بین شهرداریهای آن شهرستان تقسیم و ماه بماه حواله و پرداخت کنند.

مبلغ قابل تقسیم برای هر سال عایدات سال قبل و مازاد دریافتی سال مورد اقدام برای کمک به برنامه ها و امور مهم و فوق العاده شهری و شهرداریهای نیازمند کمک خاص در اختیار وزارت کشور خواهد بود.

با تقدیم احترام - مصطفوی نائینی - روحانی

رئیس - آقای روحانی بفرمائید (گفته شد - نیستند)

این پیشنهاد هم بودجه ای نیست بنا بر این قابل طرح نیست پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر به تبصره های یکساله قانون بودجه سال ۱۳۴۹ اضافه شود.

تبصره - سازمان دامپروری و وظائف آن از وزارت کشاورزی منتزع و ضمیمه وزارت منابع طبیعی میگردد وزارت دارائی مجاز است با توافق وزارتین کشاورزی و منابع طبیعی اعتبارات مصوب آن بودجه و دارائی های سازمان را به وزارت منابع طبیعی منتقل نماید. فرهادپور

رئیس - آقای فرهادپور این تبصره هم بودجه ای نیست اگر نظری دارید ممکن است بصورت طرح مرحمت بفرمائید (فرهادپور - بنده میخواستم توضیح بدهم) بودجه ای نیست ممکن است مطلب مهم باشد بصورت طرح بدهید در کمیسیون بررسی میشود.

فرهادپور - بنده پیشنهاد کردم که این سازمان وزارت منابع طبیعی منتقل بشود.

رئیس - اگر تبصره بودجه ای نباشد باید کمیسیونهای

دیگر هم درباره آن اظهار نظر نکنند بهر حال فعلا این پیشنهاد در مجلس قابل طرح نیست اگر متری دارید و لازم میدانید بصورت طرح مطرح کنید به کمیسیون میفرستیم. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید در بودجه سال ۱۳۴۹ مبالغ منظوره برای کمک به سازمان گوشت حذف و به اعتبارات دامپروری کشور اضافه شود.

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - این پیشنهاد بطوریکه همکاران محترم ملاحظه فرمودند در تکمیل و اجرای نظری بود که در پیشنهاد قبلی تقدیم کردم و مقام محترم ریاست آن را بودجه ای تشخیص فرمودند و انشاء الله در موقع خودش طرحی تقدیم خواهیم کرد و اصل بر این است که مادر مملکت سالها مشکلات عدیده ای داشتیم و چند سال است که مشکل دیگری بر این مشکلات بنام تأمین گوشت آنهم گوشت تهران اضافه شده برای بنده نهایت تأسف است یک مملکتی باین پهنای و با جمعیت نسبی کم نسبت به سطح مملکت و بخصوص با این برنامه تنظیم خانواده از طرف حزب ایران نوین چرا وجهی ملت ما باید با کمبود گوشت مواجه شویم نظر من عدم توجه به وضع دامپروری کشور در رشته های مختلف و جهات مختلف موجب این شده است که ما از کالاهای هوایی، زمینی، گوشت زنده، گوشت کشته، گوشت منجمد و غیر منجمد وارد کنیم و میلیونها ارز این مملکت را بخارج بدهیم و کالائی خلاف ذوق و سلیقه و طبع و ذائقه این مردم وارد بکنیم بنده معتقد هستم بجای تحمل این خسارت مستمر و تأسیس سازمان جدیدی و اضافه کردن سازمان دیگری بر سایر سازمانها که در نطق بودجه ای عرض کردم اکثرشان زائد و مداخله دولت در کار مردم است و باید مبالغی از بودجه این مملکت را باین سازمان کمک کنیم بنده پیشنهاد کردم این اعتبارات که خوشبختانه موجود است و بصورت کمک به سازمان گوشت می خواهید بدهید این اعتبارات را در اختیار دامپروری مملکت قرار بدهید دامپروری مملکت را با برنامه احیای مراغه مملکت هم آهنگ و توأم بکنید و مسئولیتش را بیک دستگاه بسپارید که هیچکس برای انجام مسئولیت خودش به دستگاه دیگری

صدمه نزنند اگر مملکت کمبود گوشت بخصوص برای مصرف تهران دارد ما کمبود هائی از این قبیل بسیار داریم که تحملش آسان است ولی عدم اعتماد باینکه روزی برسد که گوشت مملکت باید از داخل تأمین بشود حتی ما که باید صادرات گوشت داشته باشیم واقعا برای بنده ناراحت کننده است در بودجه های دولت بنده توجه کامل بوضع دامپروری را ندیده ام باین مناسبت چنین پیشنهادی را کردم و اصولاً مداخله دولت را در یک امر عمومی که از نظر شهرها مربوط به شهرداریها است و سرمایه گذار خصوصی میتواند اینکار را متقبل شود زائد میدانم شاید اینهم در جهت کارهایی باشد که اگر، جناب آقای نخست وزیر بفرمایند مطالعه بیشتری در این زمینه بشود دولت را از مداخله در امر گوشت بصورت وارد کننده ایجاد یک سازمان و تحمل خسارت نجات بدهند ولی نظارت دولت برای کوتاه کردن دست واسطه ها و منفعت جوینان که خوشبختانه همه آنها را میشناسیم و بصورت چوبدار و کشتار کننده در کشتارگاه تهران سالهاست که ملاحظه میفرمائید و سالهاست که چه منافعی از قبل اینها برده اند وضعی فراهم بیاوریم که در آینده لااقل بتوانیم مطمئن باشیم که دامپروری مملکت جوایگوی نیازمندیهای مملکت از نظر مصرف گوشت خواهد بود بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم اگر برای دولت راحل دیگر و بهتری مورد توجه است بفرمائید اگر این را قبول فرمودند لااقل با تجدید نظر در تصمیمی که منجر به تشکیل سازمان اضافه بر سایر سازمانها شده است خواهد شد.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - در مورد پیشنهاد قبلی جناب آقای فرهادپور که بودجه ای نبود قبلاً بایستی عرض کنم تعصبی نداریم پیشنهادی دادند بررسی میشود از وزیر منابع طبیعی و وزارت تولیدات کشاورزی خواهش خواهیم کرد بررسی کنند و خود آقای فرهادپور هم در آن جلسه میتوانند شرکت کنند نظر ایشان را بدهند خواهید دید که ما تعصبی نداریم راجع به قسمت دوم که اینجا مطرح کردند ما مواجه دو مسئله هستیم آقای فرهادپور، یکی راجع به دامداری و تهیه گوشت است، این موضوعی نیست که بکروزه، یکساله بشود انجام داد این زمان میخواهد ما برنامه هائی داریم باید به اطلاع آن برسانم برنامه ای را اینجا الان وزیر آب و برق

دادند برنامه ایست درباره توسعه یک قطب صنعتی کشاورزی ما باید گوشتی را که آماده میکنیم گوشتی باشد روی سطح تجارتنی که بقدر کافی برای این مملکت باشد مسلماً دنبالش هستیم اگر علاقه دارید من خواهش میکنم از همکارانم موقعی که ملاحظه شود جناب عالی را دعوت کنند تشریف بیاورید و به بنده بگویند که ما چه برنامه هایی داریم و این برنامه های ما بطور بیشتر خواهد کرد مسئله دیگر که ما با آن مواجه هستیم و مسأله روز است ما مردم نمیتوانیم بگوئیم که گوشت نخورید بعلت اینکه کم است یا نیست این صحیح نیست رفاه مردم بیشتر شده در آمد مردم بیشتر شده تقاضای مردم برای مصرف گوشت بیشتر شده بطور میشود دولت در برابر این تقاضا جواب منفی بدهد روی این اصل است که برای سازمان دادن به این امرها هیچ

اصراری نداریم که سازمان گوشت یک مؤسسه دولتی باشد من بشما قول میدهم همینکه روی پای خودش ایستاد و سیاست صحیح را اجرا کرد این سیاست را و اگر دار میکنیم بصاحبان گوشت و شیر و ما میخواهیم آنجا برود نمیخواهیم که پیش ما بماند ولی الان باید یک اصولی را پیاده کنیم که این اصول آقای فرهادپور بنیهایت باز حمت مورد قبول است چون سنتهای قبلی را تغییر میدهند و همانطور که فرمودند شیرینی اینکار دارد از بین می رود پس وقتی که این را پیاده کردیم این را بصورت یک کار تعاونی بخود آنها میدهم که اداره کنند البته وقتی اصولش پیاده شد، ولی حالا اجباراً گوشت باید وارد کنیم باید هم وارد کنیم تا آنجائیکه من اطلاع دارم اگر رقمها بادم باشد و درست بگویم در همین تهران مصرف سالی ۱۸۰۰۰۰ تن بالا میرود و در تمام ایران ۱۲٪ بالا میرود در تمام نقاط بالا میرود این وجیبی که گذاشته اند بطور غیر مستقیم کمکی است به تولید کنند گوشت

ندجویدار و دستگاههای دیگر که اینها از نظر اقتصادی محل خودشان را دارند ولی چون نظامشان صحیح نیست برای این است که خواهش می کنم یا شما خودتان موافقت بفرمائید یا همکاران نظر بدهند، که ما را باین نکته که قیمت گوشت بالا نرود مواجه نکنید چون بنده بالا رفتن قیمتها حساسیت مخصوصی دارم و خودتان هم میدانید با هم صحبت کردیم اگر ما بتوانیم این رقم را داشته باشیم نه همیشه گاهی تنظیم کننده بازار باشد چون گاهی اوقات گوشت بطور عجیبی قیمتش بالا

میرود و از رفاهیت مردم کم خواهد شد لذا استدعای من این است که خودتان صرف نظر کنید و با نمایندگان محترم که رأی خواهند داد متوجه این مطلب باشند.

رئیس - آقای فرهادپور متقاعد شدید ؟
فرهادپور - بنده با احترام و عهده صریح که آقای نخست وزیر فرمودند در مورد دامداری پیشنهادم را پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت می شود.
(شرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید:

تصیراً ۲۰ لایحه بودجه حذف شود.

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - تصیراً ۲۰ بطوریکه همکاران محترم ملاحظه میفرمائید مربوط است به شهرداریها، بنده این پیشنهاد را بیشتر به هدف قطعی حذف این تصیراً تقدیم نکردم شاید از این راه فرصتی میخواستم که در مورد کار شهرداریها نظر جناب آقای نخست وزیر را به مسائل و مشکلاتی جلب بکنم چون متأسفانه باینکه می بینم ایشان نطق نمایندگان را وقتی هم که نیستند بدقت مطالعه میفرمایند من شانس این را نداشتم موقعی که عرض می کردم جناب آقای نخست وزیر تشریف داشته باشند آنچه از شنیدن عرض من با آن احساس و علاقه و روحی که من در طرح مطالب در نهایت بی نظری و بیغرضی دارم اثری است که در خواندن مطالب شاید با آن حد نباشد جناب آقای نخست وزیر شما بهتر از همه میدانید به مشکلات تهران بیشتر واقف هستید و این را باید اذعان داشته باشید که شهرهای مملکت ما فقط تهران نیست نوع وصول عوارض به ترتیبی است که عوارض توأم با مالیات آنچه که سهم شهرداری است به صندوق شهرداری تهران سرانبر میشود تصور فرمائید که بنده بعنوان یک تهران نشین و کسی که از خدمات شهرداری تهران استفاده میکند اینقدر تنگ نظری داشته باشم ولی معتقدم خرابی شهرهای دیگر موجب مزید مشکلات شهر تهران خواهد شد و آبادی شهرهای دیگر بترفع مشکلات شهر تهران کمک خواهد کرد و جلوگیری خواهد کرد از سال گذشته تا امروز وزارت کشور مشغول بررسی و بکمیسیون است که ۶٪

عوارض گمرک جانشین عوارض دروازه‌ای را تقسیم کند و به شهرداری‌ها بدهد قبول بفرمائید تاخیر در این مسأله نمونه يك كار انقلابی سریع در شان فعالیت و سرعتی که ملت از دولت انتظار دارد و دولت شما بایستی جوابگوی این انتظار باشد نیست هنوز عوارض دروازه‌ای را درست تقسیم نکردند اولویت هایش را در نظر نگرفته‌اند شهرهای کوچک با اعتبارات خیلی کوچک و کم قدرت اینکه حتی کوچکترین برنامه‌ای را انجام بدهند ندارند و مسائلی را توأم با مالیات گرفته می‌شود به دلیل اینکه مرکز اکثر شرکت‌های پرداخت‌کننده مالیات در تهران است ولی کارش در شهرستانها مالیات و عوارضی را این جا میگیرند و به شهرداری تهران میبرد از بند در صورتی این کارخانه و یا کارگاه و یا شرکت کارش در شهرستانی است که عوارض بایستی در آن شهرستان پرداخت شود فصد من از تقدیم این پیشنهاد توضیح چنین مطلبی بود و جلب توجه، توجه جنابعالی به نیاز مندیها و احتیاجات شهرهای کوچک که باقیمت خیلی ارزانی در شرایط کنونی مامیتوانیم نوسازی را از واحدهای کوچک شروع کنیم و مانع مهاجرت به تهران بشویم و موجب تشویق خدمات و اجرای برنامه‌های دولت در آن شهرها بشویم و انشاء الله وقتی که چنین برنامه‌ای اجراء شد شهر تهران مشکلاتش يك مشکلات طبیعی و عادی خواهد شد که خودش قدرت دفع و رفعش را خواهد داشت ولی امروز بی توجهی به شهرهای کوچک آنها را عقب افتاده نگذاشته و برای تهران چنان مشکلاتی غیر عادی فراهم کرده که شاید فعالترین عضو حزب شما هم که امروز شهردار تهران است تصور می‌کنم زیر بار این زحمت نتواند توفیق چشمگیری حاصل کند در صورتی که من آرزوی این توفیق را دارم.

رئیس - آقای فرهادپور پیشنهاد خودتان را پس گرفتید؟ (فرهادپور - بله پیشنهادم را پس گرفتم) پیشنهاد بعدی قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید تبصره ۱۴ پیشنهادی دولت که در کمیسیون حذف شده است در لایحه منظور و باقی بماند
فرهاد پور

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید

فرهاد پور - در تبصره‌های پیشنهادی دولت دو تبصره ۱۵ و ۱۴ بشت هم بود بنده چون در تبصره ۱۵ هم پیشنهاد دارم برای اینکه زیاد وقت سروران عزیزم را نگیرم آن را هم اینجا مطرح می‌کنم و بعد از مقام ریاست خواهش می‌کنم که آن را دیگر مطرح نفرمایند در تبصره ۱۴ خود دولت پیشنهاد کرده است که مصرف اعتباراتی که از محل درآمد عمومی برای مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت مندرج در بودجه سال ۲۹ به استثنای سازمان غله منظور شده است از نظر مالی تابع مقررات عمومی خواهد بود. مطلب بسیار منطقی و بسیار اساسی است بولی که از محل درآمد عمومی که البته باز این را در يك جای دیگر که پیشنهاد کردم بحث کلی دارم به عقیده بنده درآمد عمومی، خصوصی برنامه‌ای نمی‌فهمم همه آنها را بول مملکت میدانم هر صدارش بایستی با نهایت دقت و با نهایت مراقبت رسیدگی شود در جای خودش به مصرف واقعی برسد و اگر در کار خدای نخواستہ بد مصرف شود همانطور که ما گفتیم مشکلی در کار ایجاد میکند این چه در مصرف عمومی چه در مصرف برنامه وجه در مصرف اختصاصی باشد همه در يك ردیف است بول مملکت است سرمایه مملکت است چهل میلیارد تومان است این چهل میلیارد را باید بر اساس يك ضابطه‌ای خرج کنیم اینجا که اعتباراتی از محل درآمد عمومی بوده است آمدیم تبصره را حذف کرده‌ایم که تابع مقررات عمومی نباشد علت حذف هم در کمیسیون این بود کمیسیون موافق با این حذف نبود چون در این تبصره يك استثنائی برای سازمان غله گذاشته شده بود و در کمیسیون نماینده دولت متقاضی يك استثنای دیگر هم بود کمیسیون بهر حال تصمیم گرفت که این تبصره را حذف کند ولی بنظر بنده این تبصره وجودش لازم است حتی اگر آن استثنای سازمان غله را قبول کنیم چون بایستی مصارفی که از محل اعتبارات مملکتی می‌شود تابع مقررات مملکتی باشد نه آنچنان که بعکس در تبصره ۱۵ اعتبار طرح‌های مستمر عمرانی وقتی به وزارتخانه‌ها داده شود میخواهم این را استدعا کنم از دو جهت که باید بگوئیم این می‌رود توی شکم بودجه وزارت خانه خودش یکی از لحاظ دوگانگی که از لحاظ وضع کارمندان ایجاد میکند ما دائماً گرفتار این اعتراضات و شکایات هستیم که کارمندی که کار میکنند یکی از بودجه مستمر میگیرند

یکی از بودجه عمومی میگیرد و اغلب حقوقها و مالیاتها بشان با هم تفاوت دارد و اکثر آنها هم شکایت و کشمکش دارند طرح مستمر اگر ممکن است بيك وزارتخانه‌ای بودجه مستمر داده شود اعتباراتی داده شود خیلی ساده است که میشود این را توی اعتبارات گذاشت و تازه اینجا که طرح مستمر است اضافه کرده است که وزارت خانه موظف است این را تحت ضوابطی که سازمان برنامه معین میکند بمصرف برساند آقا این حرف یعنی چه ما يك جا قانون مسئولیت وزراء داریم بوزیر اعتباراتی میدهیم همین جا جناب آقای نخست‌وزیر در جواب يك عرض بنده که شاید وقتی قرائت فرموده‌اند آن منظور و غرض بنده از قرائت مطلب دستگیرشان نشده بود استدلال فرمودند که يك صاحب سهم با يك عقیده و قدرت يك شرکت را اداره میکنند و باید مسلط بکارش باشد و اختیار داشته باشد و صاحب تصمیم باشد و این يك مزایائی است در حزب ما اگر این فلسفه را قبول دارید بولی را که باو میدهید چرا تحت ضابطه‌ای که سازمان برنامه برایش تعیین میکند باشد سازمان برنامه‌ای که الان عمل و روش بعقیده بنده يك بی برنامه‌گی ایجاد کرده است تمام سازمانهای دولت هفتاد و ۶ روز کار میکنند این سازمان هفتاد و ۵ روز کار میکند اگر این درست است که هفتاد و ۵ روز کار کنند همه جا اینطور باشد اگر نادرست است اینها چرا ۵ روز کار میکنند هیچ آدمی نیست که با این فکر بیافند که روز ۵ شنبه بروم بيك اداره دولتی و بعد می‌روم و می‌بیند این اداره تابع سازمان برنامه است و روز پنجشنبه تعطیل است بچه علت بنده پیشنهاد کردم که همکاران محترم اکثریت هم موافقت بفرمایند تبصره‌ای که در لایحه پیشنهادی دولت بود و شاید با قدری اطمینان خاطر برای ما ایجاد میکرد بهمان صورت که در لایحه بوده است مجدداً مطرح شود و اگر عنایت داشته باشید مورد تصویب قرار بگیرد.

رئیس - آقای دکتر یزدان بنا بفرمائید.

دکتر یزدان پناه - راجع به تبصره ۱۴ بنده میخواستم توجه جناب آقای فرهادپور را بمذاکرانی که در کمیسیون شده بود جلب کنم یکی از جهاتی که موجب حذف این تبصره شده بود فرمودند ولی مطالب اصلی را اشاره نکردند علت اینکه این تبصره حذف شده است برای این بود است که در اینجا میگوید مصرف اعتباراتی که از محل

درآمد عمومی مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت الی آخر... صحبت این بوده است که با تصویب قانون محاسبات عمومی ما اصلاً مؤسسات انتفاعی نداریم و در قانون محاسبات عمومی تکلیف همه معلوم شده است يك عده وزارتخانه و مؤسسات دولتی هستند که تابع قانون محاسبات خواهند بود و یک عده شرکتها بدینترتیب در صورت تصویب تبصره ۱۴ ما يك حکمی میدهیم که عملاً امکان اجرایی پیدا نخواهد کرد این بود يك دلیلش، و يك دلیل دیگر این است که اگر قرار شود تصویب بشود جایش اینجا نیست باید برود در قسمت تبصره‌های دائم و اگر فرض این باشد که قانون محاسبات عمومی تصویب نشود و مقررات فعلی موجود باشد تصویب این تبصره این اشکال را بدو وجود خواهد آورد که يك سازمان که يك طرح را میخواهد اجرا کند نفش را اگر از درآمد عمومی بخواهد کمک بگیرد بر اساس قانون محاسبات عمومی و نصف دیگر را باید با مقررات خاص خود انجام دهد اختلالی در کار آن دستگاه ایجاد میشود بهر تقدیر چون احکام لازم در اغلب زمینه در قانون محاسبات عمومی پیش بینی شده است که با تصویب اشکالات موجود رفع خواهد شد با این جهت کمیسیون بودجه موافقت کرد تبصره ۱۴ حذف شود و واقعاً هم لزومی ندارد راجع به تبصره ۱۵ و لزوم تصویب آن هم جناب آقای دکتر آموزگار مطالبی خواهند فرمود.

رئیس - آقای دکتر آموزگار بفرمائید.

دکتر آموزگار (وزیر دارائی) - در مورد تبصره ۱۴

همانطور که خاطر نمایندگان محترم مسوق است این تبصره در موقع بررسی بودجه سال ۴۸ از طرف آقایان نمایندگان در کمیسیون پیشنهاد شد و تصویب رسید امسال هم دولت در تقدیم بودجه سال ۴۹ چون پیشنهاد از طرف مجلس بعمل آمده بود با احترام مجلس این پیشنهاد را گذاشت ولی در مورد دو سازمان که غله و گوشت است سازمان غله انتفاعی نیست بلکه تنظیم‌کننده غله کشور است و سازمان گوشت امسال بنا به توضیحی که جناب آقای نخست‌وزیر چند دقیقه قبل عرض رساندند لازم بود کمک بگیرد قرار شد که این سازمان معجز شود بدلائی که جناب دکتر یزدان پناه فرمودند این تبصره پیشنهادی دولت که همان تبصره پیشنهادی دولت در سال گذشته بوده است در کمیسیون حذف شد دولت نسبت به برقراری این تبصره نظری ندارد اگر مجلس میخواهد که این تبصره برقرار باشد استدعای

دولت این است که سازمان غله و سازمان گوشت استثناء باشد در مورد تبصره ۱۵ اگر مطرح است باید بعرض برسانم در وضع حاضر مقرراتی که ناظر باجری از مزجهای مستر عمرانی هستند همانطور که جناب آقای فرهادپور مسبق هستند مربوط بمصرف درآمدهای عمومی است و مادام که قوانین خاصی برای این مقصود تصویب مجلس نویسنده و بقوت خود باقی است و مجلسین حذف نکرده اند باعوض نکرده اند دولت مکلف باجری آن است بنابراین حذف تبصره ۱۵ یعنی خواهد بود که این اعتبارات قابل اجرا نخواهد بود و مقررات این است که مقررات قانونی که ناظر بر این مقررات هستند ناظر بر مصرف آن است بنابراین دولت با حذف تبصره ۱۵ موافق است بنده میخواستم که استدعا کنم از جناب آقای فرهادپور مطالب اصولی است ولی اینها احتیاج بدررسی دارد و اگر موافقت فرمائید پیشنهاد را پس بگیرید.

رئیس - آقای فرهادپور متقاعد شدید؟

فرهاد پور - در مورد تبصره ۱۵ پیشنهادم را پس میگیرم چون دو تبصره پشت سر هم دو استدلال مغایر دارد در مورد تبصره ۱۴ با منطبق قوی که آقای دکتر یزدان پناه داشتند باستناد قانونی که تصویب نشده و یکسال است در کمیسیون بودجه مجلس است نمیتوانیم بگوئیم این قانون محاسبات عمومی باین مهمی فردا باین فردا تصویب خواهد شد بنابراین نمیشود باستناد یک قانون تصویب نشده قسمتی از درآمد عمومی را مستثنی بکنیم.

رئیس - بنابراین نظر تان این است که تبصره ۱۴ را مطرح کنیم (مرتضوی - اجازه فرمائید) آقای مرتضوی مخالف صحبت کرده است شما موافقت؟

مرتضوی - بنده بعنوان رئیس کمیسیون بودجه توضیحی دارم.

رئیس - فرمائید.

مرتضوی - چون راجع باین تبصره در کمیسیون خیلی صحبت شده بنده ضرور دانستم توجه نمایندگان محترم را به کیفیت بحثی که در این باره در کمیسیون انجام شده است معطوف دارم بخصوص که جناب آقای وزیر دارایی اشاره فرمودند که تبصره مذکور در سال ۱۳۴۸ به پیشنهاد مجلس تصویب شده و در لایحه بودجه سال ۱۳۴۹ عیناً مصوبه مجلس گنجانده شده است. همانطوریکه همکار محترم جناب آقای فرهادپور فرمودند در این تبصره مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت

که از محل بودجه عمومی کمکی استفاده مینمایند، طبق این تبصره مصرف این وجود باید تابع قانون محاسبات عمومی باشد بااستثناء سازمان غله. در کمیسیون اظهار شد بااستناد همان ضرورتی که ایجاب میکند سازمان غله از این قاعده مستثنی باشد سازمان گوشت هم که در بودجه سال ۱۳۴۹ از بودجه عمومی کمک دریافت خواهد کرد باید از این قاعده مستثنی باشد و چون در کمیسیون در این مورد توافق کلی وجود نداشت بر اساس توضیحاتی که همکار محترم جناب آقای دکتر یزدان پناه ایراد فرمودند باتوجه باینکه قانون محاسبات جدید در دستور کار مجلس است و امید میرود از اول سال ۱۳۴۹ حکومت اجرائی پیدا کند طبق مفاد این قانون در آینده مؤسسات وابسته انتفاعی بدولت تابع مقررات آن قانون خواهد بود و عملاً تبصره موصوف پس از تصویب قانون محاسبات عمومی جدید و حکومت آن از اول سال ۱۳۴۹ موضوعاً منتفی است رأی به حذف آن داده شد و با توضیحی که جناب آقای ارفع هم در کمیسیون بودجه دادند مبنی بر اینکه کوشش خواهد شد که در سال ۴۹ قانون محاسبات جدید حکومت قانونی پیدا کند وبالطبع بر کیفیت مصرف اعتبارات و بر بودجه سال ۱۳۴۹ هم حکومت خواهد کرد باین هدفی که مورد تأیید و انتظار عموم نمایندگان محترم است خواهیم رسید و دیگر مؤسسه وابسته انتفاعی نخواهیم داشت و همانطور که عرض کردم برای اینکه یک نظر متفق القول در کمیسیون ایجاد شود که خوشبختانه غالباً همکاران محترم اقلیت در کمیسیون از این همکاری دریغ نمی فرمایند تصمیم به حذف آن گرفته شد و تصور میشد نظر جناب فرهادپور خود بخود تأمین شده است ولی اگر احتمال تصویب قانون محاسبات را در سال جاری کافی ندانند بر میگردیم به بحثی که در کمیسیون بودجه بعمل آمده بایستی ضرورت شمول استثناء در باره سازمان گوشت مورد بحث و رأی مجلس محترم قرار گیرد و با توجه باین مطلب پیشنهادی تقدیم نموده ام که استدعای طرح آن را دارم.

رئیس - پس اجازه فرمائید که پیشنهاد دیگری را مطرح کنیم تا آقایان مرتضوی و فرهادپور پیشنهاد جدیدی تهیه فرمایند پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

باکمال احترام پیشنهاد مینماید تبصره ۸ بودجه کل

کشور حذف شود. **فرهادپور** -
رئیس - آقای فرهادپور فرمائید.
فرهاد پور - خیلی معذرت میخواهم که درباره ای مواقع راه حل بحث در یک مطلب پیشنهاد حذف است باز هم باید تکرار کنم بنده میل داشتم بحث در این مورد با حضور جناب آقای نخست وزیر باشد چون مسئله است بسیار مهم از نظر مملکت ما با تمام تلاش و کوششی که وزارت آموزش و پرورش دارد سازمان بیکار مبارزه با بیسوادی دارد ناگزیر بایستی قبول کنیم که هنوز تعداد کثیری از مردم مملکت ما تنها راه آموزش آنها آموزش سمعی است یعنی آموزش است از طریق گوش و بوسیله ای مثل رادیو بنده با نهایت احترام مییکه شخصیت جناب منصور وزیر محترم اطلاعات و همکاران محترمشان دارم هر قدر بشخصیت علمی و اجتماعی آنها بیشتر احترام بگذارم بمن اجازه بدهید که توقع و انتظار بیشتری از نتیجه کارشان داشته باشم و این بر این اساس است که بنده سطح برنامه های رادیویی ایران را متناسب با شخصیت خود این آقایان نمیدانم از بودجه و اعتبارات صحبت نمیکنم جناب آقای نخست وزیر شاید قرب ده سال پیش ما با بودجه ای خیلی کمتر از این بافرستنده هائی خیلی ضعیف تر از این در یک نبرد تبلیغاتی جنگ سرد شرکت داشتیم و خوشبختانه بر اثر صداقت و مراقبت و حسن مدیریت و برنامه صحیح تبلیغاتی در مقابل تمام عظمت دستگاههای تبلیغاتی مخالف از این میدان بیرون و سر بلند بیرون آمدیم چون ملت ایران همیشه حق میگوید و حرف حق قدرت و قوت وجودی با خودش دارد که بر هر ناحقی غلبه می کند بنده برنامه های رادیو ایران همچنین برنامه های فیلم و تلویزیون را از باره ای جهات از نظر پرورش فکری ملت و از نظر مبارزه در جنگ تبلیغاتی با مخالفین ملت ایران کافی و وافی نمیدانم دلیل اصلی راهم در این میدان که بموجب این تبصره مامنداری از احتیاجات و مبلغی از بودجه های مورد انتظار این وزارتخانه را حواله کردیم با اضافه درآمد مازاد از ۱۳ میلیون تومان از راه آگهی وقتی این نیاز را ما حواله میکنیم با اضافه درآمد مازاد از ۱۳ میلیون تومان از راه آگهی آنوقت است که سطح برنامه های رادیویی مایباید سطح بخش آگهیهای مبتدل برای افزایش درآمد از این طریق ماکه باین سهم صدر که جناب عالی دارید و اهمیتی را که برای برنامه های تبلیغاتی قائل هستید آمادگی این را داریم که حداغلا کمیک و امکانات را با این وزارتخانه بدهیم و از این راه وزارتخانه ای را وادان نکنیم بانسکه وقت زیادی از اوقات

دلسوزی دارند تبریک میگویم نوشته اینست:

انگیزه مادر نوشتن این چند خط بحث هائی است که دانش آموزان درباره فیلمهای تلویزیون و سینما در دبستان با یکدیگر میکنند فیلمهایی که نمی باید دیده باشند و دیده اند و ما با آوری زبانهای ناشی از دیدن این فیلمها را وظیفه خود میدانیم. شما اولیاء محترمی که همواره مواظب رشد جسمی کودکان خود هستید و باغذاهای سالم و نیر و بخش رشد او را تأمین میکنید باید در نظر داشته باشید که تماشای فیلمهای تلویزیونی و سینمایی نوعی تغذیه روحی و فکری کودک شما هستند و فیلمهای بازاری و مبتذل علاوه بر آنکه غذای مفاسدی برای روح او نیستند علاوه بر آنکه اغتشاش ذهنی او را موجب می شوند بد آموزیهائی بسیار دارند و فرصت سرگرمی و التذات روحی را از کودک شما می ربایند. کشتارها و زد و بیا و بیحرمتیهائی که در وی سینما و تلویزیون می بینیم هرگز صراحت و وضوحی برای کودک غیر از هیجان و بیقراری چیز دیگری نیست فرهنگ در مفهوم متعادلش همواره با ابتدال در ستیز بوده است و آیفیلمهای تبلیغاتی که در سینماها و تلویزیون می بینیم نمونه کاملی از ابتدال نیست؟

آموزگار در مقابل سؤال هائی که کودکان درباره خوشبختی میکنند سعی میکنند جوابیهائی بر منهای خرد و منش انسانی بدهد اما آن خوشبختی که تبلیغاتی است ما ارائه میدهند منبایش فرسخی اسکناس است و مجانی گرفتن چند هزار تومان در ماه بس شمارا برای جهاد در مقابل ابتدال دعوت میکنم جهاد بخاطر کودکانمان سازندگان دنیای فردا.

این نامه است که يك مدير دبستان پهلویای اطفال در شورای خانه و مدرسه نوشته است. بنظر من مطلبی که نوشته شده بسیار قابل اهمیت است توجه باین نکات از نظر نسل آینده بسیار مفید است بنده در عرایض طولانی که در این زمینه هم صحبت کردم دیگر بحث نمیکنم و پیشنهاد خود را پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - محترماً پیشنهاد مینماید در سطر اول ماده واحده پس از کلمه بودجه (مصوب) اضافه شود.

فراهادپور

رئیس - آقای فراهادپور بفرمائید.

فراهادپور - دوستان خسته شده اند شاید از این تکرار مکرر و آمدن بنده پشت تریبون زیاد خودم هم راضی نیستم ولی چاره چیست که از ۱۸۰ همکار محترم بنده پیشنهادی نرسیده و من بخودم این زحمت را داده ام که در حد شعور فهم و استنباط خود پیشنهاداتی تقدیم کنم (دکتر کیان - در کمیسیون میفرمودید) در کمیسیون عرایضی کردم اینجا هم ملاحظه میفرمائید همان چیزی که در کمیسیون هست و قدرت عدد بر منطق غلبه می کند انسان چاره ای ندارد جز اینکه حرفش را تکرار کند شاید روزی برسد که منطق جای عدد را بگیرد (حکیم شوشتری - آقای فراهادپور این چه قویماشی است می کنید یعنی دیگران تابع منطق نیستند) خیلی معذرت میخواهم اگر بنظر جنابعالی این نوع پیشنهادات وقت گرفتن است در جلسات فراکسیون خودتان هم شرکت نفرمائید چون تضییع وقت است.

بنده این پیشنهاد را بایستجرت تقدیم کردم که باستناد قانون اساسی ایران بودجه را رقم کل دخل و خرج مملکت میشناسم و بودجه مملکت را همانطور که جناب نخست وزیر فرمودند که خوشبختانه بر اثر رشد اقتصادی رشد کلی کرده است رقم ۴۰۶ میلیارد می شناسم نه درآمد عمومی با عادی که او را تصویب نکنیم مجلس شورای ملی ایران متجاوز از ۴۰۶ میلیارد درآمد و ۴۰۶ میلیارد هزینه را تصویب و بدست دولت جناب آقای هویدا میسپارد

که انشاء الله با توجه دقیق ایشان و تحت سرپرستی ایشان و وزراء و دستگاه دولت به بهترین صورت از خرج این بودجه عظیم در سطح مملکت استفاده کند بنده بودجه را ۴۰۶ میلیارد و اندی میدانم و این بودجه است که مجلس تصویب می کند.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتر یزدان پناه - مطلبی که جناب فراهادپور مطرح

کردند چند مرتبه دیگر نیز مورد بحث واقع شده است چه سالهای گذشته در موقع تصویب بودجه و یا در کمیسیون بودجه و هر دفعه نیز چون در عمل ایجاد مشکلاتی میکرد به تصویب نرسید منتهی جناب فراهادپور عاشق فکر خودشان هستند حالا ملاحظه بفرمائید اگر طبق پیشنهاد ایشان کلمه مصوب اضافه شود چه اشکالی پیش می آید اگر قرار باشد بودجه ۴۰۶ میلیارد ریالی مصوب مجلس باشد معنای آن اینست که کلیه مؤسسات وابسته و شرکتهای و مؤسسات عام المنفعه تابع مقررات تبصره های این بودجه

باشند آیا واقعا می شود جمعیت شیر و خورشید از مقررات عمومی بودجه تبعیت کنند این کار مقصور نیست و همچنین دانشگاهها و مؤسسات وابسته بدولت و تازه این دستگاهها هر کدام قانونی دارند که باید مطابق آن قوانین و مقررات رفتار کنند بطور می شود که دانشگاهها هم از مقررات هیئت امنا که بموجب قانون وضع شده است تابعیت کنند و هم طبق پیشنهاد آقای فراهادپور از این بودجه ما همیشه از پیشنهادات جناب فراهادپور چه در جلسه علنی و چه در کمیسیون بودجه استفاده کردیم و آن مقدار از پیشنهادات که عملی بود مورد تصویب واقع شد و پیشنهاد غیر عملی را هم هر نماینده ای میتواند مطرح کند چه فایده دارد پیشنهاداتی مطرح شود که دستگاههای اجرائی را عملاً مواجه با اشکال کند (صحیح است).

رئیس - آقای فراهادپور متقاعد شدید؟

فراهادپور - متأسفانه خیر.

رئیس - به پیشنهاد آقای فراهادپور رأی میگیرم - خانمها و آقایانی که موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگر قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی)

محترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر به تصویبهای بند ف اضافه شود.

مصوب اعتباراتی که در محل درآمد عمومی برای مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت در بودجه سال ۱۳۴۹ باستثنای سازمان غله و سازمان گوشت منظور شده است از نظر مالی تابع مقررات عمومی خواهد بود. مرتضوی

رئیس - این پیشنهاد همان نظر آقای فراهادپور است و نظر ایشان را تأمین میکند (فراهادپور - مقداری) نسبت باین پیشنهاد رأی میگیرم خانمها و آقایانی که موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینمایم. در صفحه ۳۱ قسمت چهارم از لایحه بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور در مورد هزینه های مربوط باعزام قهرمانان به مسابقات آسیائی ۱۹۷۰ بانکوک، کلمه اعانه اضافه شود چون در بودجه سال گذشته نیز برای بازیهای المپیک ۱۹۶۸ مکزیکو بصورت اعانه عمل شده است.

با تقدیم احترام - دکتر رهنوردی

رئیس - نسبت به این پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به پیشنهاد آقای دکتر رهنوردی رأی میگیرم خانمها و آقایانی که موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد بعدی خوانده میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل بلاایحه بودجه سال ۱۳۴۹ اضافه شود.

تبصره - بدولت اجازه داده میشود که مطالبات کارمندان

بابت اشتباه محاسبه حقوق موضوع تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۴۴ کل کشور را پس از تعیین سهم هر يك از آنان و صدور ابلاغ بتدریج از بابت هر نوع بدهی مالیاتی و بدهی های مربوط بکسور بازنشستگی احتساب و مستهلک نماید و زنده قانونی کارمندان متوفی در اجرای این تبصره جانشین مورت شود

خواهند بود آئیننامه اجرائی این تبصره وسیله دولت تهیه و به تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد رسید با تقدیم احترامات - داود مؤید امینی

رئیس - آقای مؤید امینی ممکن است توضیح بفرمائید تا معلوم شود پیشنهاد بودجه ای هست یا نه؟

مؤید امینی - عرض کنم این تبصره ای که بنده پیشنهاد کردم در لایحه بودجه ۴۶ تصویب شده است مسئله این است که جناب وزیر دارائی توجه فرمایند یکمده از کارمندان دولت از دولت بابت اشتباه محاسبه طلبکارند دولت هم بابت مقدار از اینها طلبکار است از لحاظ کسور بازنشستگی یا بدهی های مالیاتی بنده پیشنهاد کردم که این مسئله روشن بشود چون دولت در حال این را قبول کرده که پول مردم را بدهد و فعلاً تکلیفش معین نشده و این از نظر دولتی که ۴۰۶ میلیارد ریال بودجه آورده و واقعا بودجه اینقدر زیاد است که چشمگیر

و حیثیت هم از نظر مالی بالا رفته است ولی در شان دولت نیست که هر کسی بیاید و بگوید که من جقدر از دولت طلبکار هستم از این نظر موافقت بفرمائید که دولت حالا تکلیف اینها را روشن کند که کویا در کمیسیون بودجه هم صحبت شده که در فروردین یا اردیبهشت روشن بشود که وزارت دارائی جقدر بدهکار است این را قبول بفرمائید که کسور بازنشستگی و تکلیف اگر بد شدند حساب شود که يك روزی که مرا جمع میکنند نگویند که نمایانم جقدر وجه جور بدهیم استدعا میکنم با این نظر موافقت بفرمائید که این کار بشود آنوقت اطمینان پیدا خواهند کرد که این کار حل خواهد شد در صورتیکه این باو آن با میشود و این اگر روشن بشود يك مشکلی برای دولت برطرف میشود بنده استدعا میکنم این را روشن بفرمائید که دولت مقدار زیادش را نخواهد داد؛ خواه اهداد؛ بابت کسور بازنشستگی و بدهی های مالیاتی شان حساب میکنند، در هر صورت استدعا میکنم با این تبصره موافقت بفرمائید.

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بطوریکه همکاران محترم احتضار دارند یکی از بر نامه هاییکه دولت و حرب ما توجه عمیق نسبت بان مبذول میدارد تأمین رفاه طبقه کارمندان دولت است زیرا ما معتقدیم که چرخ امور اداری ما بدست افرادی باید بگردد

کدامها آسایش خیال داشته باشند، رفاد زندگی داشته باشند اعتماد بآیند و امید بآیند و زندگی خود و فرزندان شان داشته باشند بر این موضوع توجه بحقوق حقه کارمندان یکی از اصولی بوده که دولت کاملاً متوجه این مسئله بوده است در کمیسیون بودجه و در خارج از کمیسیون بودجه و حتی در فراکسیون حزب ایران باین مکرر در مورد تأمین حقی که در انتر اشتباه محاسبه از آقایان کارمندان دولت فوت شده و بحث شده ما دنبال پیدا کردن یک راه منطقی هستیم که نه حقی از کارمندان ضایع بشود و نه تحمیل شدیدی بیودجه سال آینده مملکت باشد از این جهت بنده با اطمینان خاطر عرض میکنم که دولت مشغول بررسی و پیدا کردن یک راه خد معقول و عاقلانه برای حل این مشکل است از این جهت از همکار عزیزم بنده خواهش میکنم چون مسئله تا بررسی کامل نشود و معلوم نشود که چه تعبداتی و باجه مبلغ و به چه صورت ایجاد میشود و قابل پرداخت است پیشنهاد خودشان را فعلاً مسترد فرمایند ما مشغول بررسی کامل در اطراف این مسئله هستیم و امیدوارم در آئین بسیار نزدیک دولت بتواند ترتیبی برای تأمین حقوق عقب افتاده و مطالبات کارمندان دولت بدهد.

رئیس - آقای دکتر مدرسی موافقت فرمائید.

دکتر مدرسی - اشتباه محاسبه چند سال است مطرح است بین کارمندان بین طبقاتی که هر کدام ۲۰ تا ۳۰ سال صادقانه به این مملکت خدمت کرده اند بعضی باز نشسته هستند و بعضی در آستانه بازنستگی هستند حتی بعضی رفتند از عالیترین مرجع دادگستری مملکت یعنی دیوان کشور حکم گرفته اند و حقشان محرز شده است و حتی این بیچاره ها میگویند ما پول نمیخواهیم بما بدهند ما نمیخواهیم بیودجه دولت تحمیل کنیم چون تمامشان صمیمانه خدمت کرده اند بدولت میگویند دولت هر چه دم دستش هست از زمین جنگل اوراق فزنیه بما بدهند برای اینکه زندگی ما دروضع خیلی بدی است دروضع است که قابل ارفاق هستیم با وجود این ما منتظر ابفای وعده هائی هستیم که جناب مهندس ارفع فرمودند از طرف دولت انشاء الله این وعده ها عمل بشود و طبقه ای از ناراحتی بیرون بیایند طبقه ای که واقعاً استحقاق هر نوع کمک و ارفاق را دارند

رئیس - آقای مؤید امینی به پیشنهادتان باقی هستید (مؤید امینی - پس گرفتم) پیشنهاد بعدی قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد بند ب تبصره ۱ شرح زیر تغییر یابد
ب - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی موظفند حساب کلیه درآمدهای اختصاصی خود را از هر منبعی که باشد و هزینه هائی را که از محل آن صورت میگردد هر سه ماه یکبار بوزارت دارائی و دفتر بودجه ارسال دارند.

سازمانهای انتفاعی و شرکتهای وابسته بدولت نیز موظفند هر سه ماه یکبار حساب کلیه درآمدهای خود را از هر منبعی که باشد و نیز صورت هزینه های خود را بوزارت دارائی و دفتر بودجه ارسال دارند.

با تقدیم احترام - دکتر عاملی

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند

این پیشنهادی که در اینجا عنوان شده است چون سال گذشته عیناً عنوان شده بود و مورد عنایت همکاران اکثریت واقع نشد این است که چون لایحه بودجه هم لایحه یکساله است

مجدداً امسال مطرح میکنم و امیدوارم توجه و عنایت بیشتری

داشته باشید در بند ب تبصره ۱ بطوریکه ملاحظه میفرمائید

وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی را موظف کرد اند که حساب

کلیه درآمدهای اختصاصی را هر سه ماه در آمد و هزینه به

وزارت دارائی و دفتر بودجه بفرستند این از این جهت است

که اعمال نظارت بشود پیشنهادی که ما کردیم همین پیشنهاد

است و اضافه کردیم که شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی دولت

هم حساب در آمد و هزینه های خود را هر سه ماه یکبار به

وزارت دارائی و دفتر بودجه بفرستند همانطور که ملاحظه

میفرمائید اشاره شده است بودجه مملکت اگر ۴۰ میلیارد

تومان باشد ۱۲ میلیاردش بودجه سازمانها و مؤسسات دولتی

و وزارتخانه ها است و بقیه اش که متجاوز از ۶۰ درصد بودجه

کل کشور است در اختیار این مؤسسات جناب دکتر بزدان پناه

اشاره فرمودند که اینها را ما بموجب قوانین مخصوص تصویب

بودجه شان را بخودشان مشمول میکنیم بنابراین خودمؤسسات

بودجه شان را تصویب میکنند و اجرا میکنند چون قانون

محاسبات عمومی مطرح خواهد بود و این بحث را در آنجا خواهیم کرد و کیفیت از لحاظ ترتیب تصویب بودجه شان میدهم و بحث میکنیم که بچه نحو باشد ولی هیچ قانونی حق نظارت مجلس را در دخل و خرج کشور سلب نکرده است تنها ممکن است که یک مقداری از درآمد کشور را یک مؤسسه تجارنی بدهند بموجب قانونی که خودشان این بودجه شان را تصویب کنند و طرز مصرف را تعیین کنند در این بحثی نیست ولی هیچ قانونی حق نظارت را از مجلسین و عامل نظارت که بموجب قانون است یعنی وزارت دارائی سلب نکرده است و این را برای اجرای این نظر که داریم عرض کردم (خواجه نوری - دیوان محاسبات) عرض میکنم سلب نکرده نمیگویم قوانینی برای اجرای این نظر ندارید قانون دارید ولی بازم اینجا مجلس است و اگر لازم باشد قوانین دیگری برای اجرای این نظر و اعمال این نظر اجرا میکنیم پیشنهاد ما یکی از این موارد است ما میدانیم که دیوان محاسبات داریم قانون محاسبات هم داریم ولی برای اینکه اعمال نظارت دقیق تری بشود همان طور که در مورد بودجه دستگاههای دولتی یک مرحله اعمال نظارت دقیقتر میشود از نظر تخصیص اعتبار یعنی در دستگاههای دولتی آن میزان اعتبار از اعتبار مویشان را ذرا اختیارشان میگذارند که میتوانند هزینه کنند یعنی یک نظارتی است این نظارت در مورد دستگاههای دولتی هم اعمال بشود یک نکته آن این است که از این نظارت دستگاههای نظارت کننده لافاقل هر سه ماه بدانند چه مقدار در آمد دارند و چه مقدار هزینه میکنند این یک مرحله است از نظارت و برای هر کس که معتقد باشد که یک دستگاه کلی مالی و یک نظم مالی در مملکت باید استقرار داشته باشد و یک نظارت دقیق و منظم تری باشد این پیشنهاد هیچگونه اشکالی پیش نمیآورد و تمام این دستگاههای انتفاعی و شرکتهای دولتی بحسابداری های قوی مجهز هستند انشاء الله که برای آنها دادن صورت حساب در آمد سه ماهه هیچ نوع اشکال اجرایی بدید نمیآورد و یک قدم پیشرفت کردن در امر نظارت در امور مالی کشور و من امیدوار هستم که مورد عنایت همه دستان قرار بگیرد.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - بنده تشکر میکنم

فرمایشات آقای عاملی مجدداً بایستی با ایشان مخالفت

کنم چون دو موضوع مطرح است یکی اینکه بدولت دستور

داده شده که بیوجود تبصره های غیر بودجه ای نیارد امسال ماسعی کردیم تبصره هایمان غیر از بودجه ای چیز دیگر نباشد و دیدیم که تمام پیشنهادها که پیشنهاد میشود تمامشان غیر بودجه ایست مسلماً اگر نظر صحیح باشد و علاقه داشته باشند میشود طرحی پیشنهاد کرد و با دولت صحبت کرد که عملی بشود ولی این موضوع را که جناب پزشکشور در باره انقلاب اداری فرمودند ما الآن بیائیم بازم دستگاهها را کنترل اندر کنترل نکنیم دستگاههای شرکتها با سازمانهای وابسته بدولت مجامعی دارند که تصویب کردیم و در خود این محل در این ساحت مقدس برایش یک قانونی تصویب کردید بنابراین این قانون یک نظارت درش میشود خیلی خوب برویم این آئین نامه را بیآوریم و تغییر بدهیم ولی اگر بگوئیم شرکتها هر سه ماه بیایند و یک بیلابنی باهر کاری که ایشان پیشنهاد می کنند بفرستند به وزارت بهداشت خوب ما چند تا کارمند با یکانی آنجا داریم اینها را میگذارند آنجا امروز سازمانهای ما دستگاههای ما طبق یک حسابرسی علمی حسابرسی میشود بگوئیم درست نیست جوان است تازه است قبول دلام بایستی بهتر بشود ولی وزارت دارائی جگر کند وزارت دارائی یک حسابرس دیگری بگیرد با اینکه همان حسابرس را بگوئیم که این کار را هم بکنند بعقیده من این کار صحیح نیست موضوع دوم اینجا راجع بدر آمد اختصاصی صحبت میکنم من نمیدانم متوجه شده اید که در آمد اختصاصی و درآمد عمومی فرقی چی است و برای درآمد اختصاصی یک ضابطه ای تعیین می کنیم و خیال میکنیم که ضابطه صحیحی است و مربوط به بودجه است و برای این است که کارهایمان را آسان تر بکنند بنده عقیده دارم و استدعای بنده از ایشان این است که اگر نظری نسبت به شرکتها دارند بایستی در محل خودش بگویند برایش یک مجمع گذاشتیم در برابر آن مجمع آن میفرمائید که وزیر دارائی باید در آن مجمع باشد یک لایحه دیگری هست در آن موقع صحبت بفرمائید وقتی حساب میشود وزیر دارائی در حدود ۶۷ محل را باید برود بنشیند در ۶۷ محل مجمع سازمان میرود خوب پس کی وقت میکند در وزارت دارائی اش باشد حالاً نخست وزیر خودش را از تمام این مجامع کشیده بیرون قوانینی داشتیم که میگفت باید نخست وزیر شرکت داشته باشد اگر نخست وزیر بخواهد ۶ درصد وقت خودش را صرف این کارها بکنند نمیرسد شیر و خورشید را میگویم کد فکر میکنم همه آقایان به آن احترام میگذارند

اگر قبولش دارید که خوب اگر قبولش ندارید تا اشخاص را عوض کنیم اگر بفازان شرکت اعتقاد ندارید بجمع عمومی اش مراجعه کنید میگویند فایان سازمان خوب اداره نمیشود بنائید یک سازمان خوبی درست کنیم نه اینکه یک کنترل را بگذاریم روی آن و کاره میشود کنترل روی کنترل و این درست نیست.

رئیس - آقای دکتر عاملی متقاعد شدید؟

دکتر عاملی - خیر.

رئیس آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - علاوه بر فرمایشاتی که جناب آقای

نخست وزیر فرمودند جناب آقای دکتر پیشنهاد شما این است که شرکتها هر سه ماه صورت درآمد و هزینه خودشان را بدهند اساساً طبع یک شرکت مانند شرکت سهامی زراعی طوری است که فقط ماه آخر سال محصول را میفرودشود و درآمد دارد و اصولاً شرکت دولتی درآمد و مستمرات ماهانه ندارد و این بیان است که در آخر سال معلومی کند که دخل و خرج چیست و مسلماً این موجب خواهد شد که همانطور که فرمودید در وزارت دارائی یک ادارای بنا می‌دهند در صورتی که همین اداره هم قابل کنترل نیست و نتیجه‌ای عاید سازمان نمیشود اگر شرکتی بگوید من ۱۰ هزار تومان خرج دارم ۱۰۰۰۰ تومان درآمد وزارت دارائی نمیگوید چرا به این ترتیب اگر این منطبق قابل قبول است پیشنهادتان را پس بگیرند.

رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید.

پزشکپور - البته بهر حال این بحث مفصل امروز

برای بنده یک سود داشت و آن این بود که ضابطه‌سنی من مشخص شد اما چند نکته در اینجا عرض کنم که شاید در ضمن مباحث و گفتارهای دیگر توضیح داده شده که مسائل آنطور که باید و شاید مورد بحث و گفتگو و شناخت قرار نگر گرفته است من فکر میکنم اگر در این زمینه توضیحاتی داده شود جناب آقای نخست وزیر و دولت هم باین پیشنهاد موافقت بفرمایند نکته‌ای را که فکر میکنم آنگونه که در مورد انقلاب اداری که مربوط باین پیشنهاد و تبصره هم شد مورد نظر و اعتقاد حزب بان ایران است و در نتیجه پیشنهاد دهنده این تبصره بانحوه تغییر این تبصره است برداشت از این نشده است اینست که ما بهیچوجه نمیگوئیم که کار مردم بدمردم

پیشنهاد غیر بودجه‌ای است هرگز چنین پیشنهادی را مطرح نمی‌کردیم حالا ممکن است که با یک چنین پیشنهادی اکثریت مجلس موافقت نکند ولی ما واقعاً پیشنهاد بودجه‌ای تقدیم کردیم و نکته‌ای را که مربوط است به اینکه این پیشنهاد پیشنهاد بودجه‌ای است عرض کردم (مرتضوی - درآمد اختصاصی) می‌هائیم کاملاً این موضوع را متوجه شدم آقای مرتضوی درآمد اختصاصی یک قسمتی از این درآمد هائی است که در این بودجه کل پیش بینی شده این پیشنهاد دلالت دارد که باین نحو از طرف وزارت دارائی نسبت به این قسمت از منابع درآمد این بودجه نوعی اعمال نظارت بشود پیشنهاد ما این است که همین نظارتی را که دولت پیشنهاد کرده است نسبت به دیگر منابع و درآمد این بودجه اعمال بشود بنابراین از نظر بودجه‌ای بودنش من فکر میکنم بحثی نباشد و اما در مورد دیگر که متذکر بشیر و خورشید سرخ با سازمانهای دیگر شدید اگر عنایت بفرمائید ما بهیچوجه پیشنهاد نکردیم که در مورد شیر و خورشید سرخ و با سازمانهای خیریه و عام المنفعه هم چنین نظارتی بشود این پیشنهاد صرفاً برای مؤسساتی است که در واقع با سرمایه دولت تشکیل شده است و اداره می‌شود علی‌الحال آن قسمتها را مستثنی کردیم و دیگر اینکه تنها چیزی که در این پیشنهاد در نظر گرفته شده است این است که هر سه ماه یک بار یک گزارشی به وزارت دارائی بدهند و بهیچوجه هم بر میزان سازمان اداری آنها افزوده نخواهد شد چون هر سازمان یا شرکت انتفاعی دولتی بموجب گزارشی که در بودجه منعکس است دارای پرونده مالیاتی است در وزارت دارائی سندها یک بار گزارشی می‌فرستند و این گزارش

رئیس - اگر پیشنهاد بودجه‌ای نبود که طرح نمیشد

پزشکپور - من هم همین نکته را عرض میکنم بنابراین

پیشنهادی که ما تقدیم کردیم همین است در واقع ما میگوئیم این نحوه تکنیک و نظارت نسبت به بعضی منابع درآمد که در این بودجه پیش بینی شده است اعمال بشود پس درست پیشنهاد یکی است فرق نمیکند (خواججه نوری - آقای دکتر دادفر توضیح دادند که فرقی نیست در این زمینه با بیان سابقه کافی است) آقای دادفر مثل اینکه در این زمینه توضیح ندادند و نکته‌ای بود که آقای نخست وزیر فرمودند بهر حال این توضیح را از این نظر عرض کنم که اگر استنباط می‌کردیم که

ملحق میشود به پرونده مالیاتی آقای دکتر دادفر فرمودند که یک شرکت ممکن است که هفت ماه فقط هزینه داشته باشد و درآمد نداشته باشد ابراری ندارد گزارشی که به وزارت دارائی میدهد گزارش هزینه‌هایش میباشد بنابراین باین توضیحات من فکر میکنم شاید جناب آقای نخست وزیر اظهار لطف بفرمایند این واقعاً یک قدمی است که در راه نظارت برداشته میشود و این نظارت مانع اقدامات دیگر نیست و اشکالی هم در کار آنها نمیباشد در هر حال با توضیحاتی که عرض کردم (عباس میرزائی - اثرش چیست) اثرش در این پیشنهاد بنده مستراست اثرش در بند پ مستراست همان اثری درش مترتب است که بر منابع درآمد سازمانهای دولتی مترتب است مگر دولت به سازمانهای دولتی عدم اعتماد دارد که پیشنهاد کرده نسبت به درآمد اختصاصی شان هر سه ماه یک بار گزارشی بفرستند مگر عدم اعتماد است؟ عدم اعتمادی نیست ضرورتی بوده بنابراین ضرورت و منطقی که دولت دارد پیشنهاد کرده که نسبت بآن قسمت از منابع درآمد گزارش داده شود.

رئیس - نسبت به این پیشنهادی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند می‌کنند بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب شد.

۳- تعیین موقع جلسه آینده - ختم شد

رئیس - چون وقت دیر است با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۳ بعد از ظهر امروز خواهد بود.

(یک ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی